THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.

WEDNESDAY MARCH 6, 1968

LATVIJA
AMERIKĀ

19. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 6. MARTS 18. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8, Ont., Canada; tālr. 465—7902.
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121.
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A., tālrunis 486—8975

Latvija mūs vēl nav demobilizējusi

KANADAS DAUGAVAS VANAGU NODAĻU DELEGĀTU SAPULCE TORONTO 2. UN 3. MARTĀ

Ar Sv. Pāvila evaņģelija vārdiem „Stāviet stipri un neļaujaties iejūgties kalpības jūgā!" Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis sveica Kanadas Daugavas Vanagu saimi, kuŗas pārstāvji 2. un 3. martā pulcējās Toronto savā 18. gadskārtējā delegātu sapulcē un vanadžu salidojumā. Tas šogad notika Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres zīmē, tādēļ izvērtās par vienu no iespaidīgākajiem organizācijas sarīkojumiem.

Pulcēšanās svinīgais ievadījums notika Sv. Jāņa baznīcā, kur archibīskapa A. Lūša vadīto dievkalpojumu un Lielo jundu kupināja DV nodaļu un jaunatnes organizāciju karogi ar goda sardzēm. L. Gobas sakārtotajā un E. Robežgruntnieka vadītajā Lielās jundas gājienā aiz V. Tuklera nestā DV organizācijas tradīciju, Latviešu leģiona 32. pulka kaujas karoga pirms 23 DV nod. un jaunatnes organizāciju karogiem sekoja latviešu cīnītāji: kalpakiešu reprezentants K. Tannis, Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes pr-dis J. Smits un Kritušo kaŗavīru pieminekļa parvaldes pr-dis V. Tikiņš, tad vanadžu salidojuma dalībnieces, DV nodaļu delegāti, Kanadas DV zemes valdes locekļi un darbinieki un ASV DV delegācija ar zemes valdes pr-di V. Hazneru. Bez 16 DV nodaļu karogiem gājienā ar saviem karogiem vēl piedalījās Latviešu kaŗa veterānu un strēlnieku biedrība Kanadā, Latviešu kaŗa invalīdu apvienība Kanadā, TLB tautas deju kopa Dižadancis, Tērvetes, Rīgas un Aiviekstes skautu vienības, Gaujas un Ventas gaidu vienības, kā arī TLTA ģimnazija.

Svinīgā dievkalpojuma svētrunā archibīskaps A. Lūsis pakavējās pie seno romiešu gudrības, ka ar katru stundu, kuŗā necīnāmies par taisnību, mēs palīdzam netaisnībai uzvarēt. Pašreizējā laikmetā šie vārdi gan šķiet aizmirsti, jo jēdzienu „cīņa" bieži vien sajauc ar vārdu „kaŗš". Kristīgā ticība mūs māca nevērsties pret cilvēku, bet gan pret ļauno. Tādēļ arī kristīgais cilvēks vienmēr ir cīņas stāvoklī, it kā frontē, un viņu demobilizēt var vienīgi nāve. To mēs it bieži aizmirstam, un tā ar katru stundu pakalpojam netaisnības uzvarai. Ja DV organizācija ar saviem karogiem ir nākusi dievnamā, tad tas nozīmē, ka tā turas pie kristīgās ticības atziņām, godā savas tautas varoņus un kritušos cīņu biedrus, kas ziedojušies Latvijas brīvības idejai. „Brīvā Latvija, kuŗā esam dzimuši, auguši un dzīves pamatus guvuši, mūs vēl nav demobilizējusi, tādēļ viņa pret netaisnību turpināma. To dara DV organizācija, un Dievs lai dod spēku, izturību un vairo mūsu ticību," svētrunas nobeigumā teica archibīskaps A. Lūsis.

Dievkalpojumā varoņu pieminai J. Kalniņa „Lielo jundu" un H. Berino „Tev saules mūžu, Latvija" dziedāja baritons Pēteris Geistauts ar komponistu Imantu Saksu pie ērģelēm. Pēc lūgšanas un svētīšanas vārdiem Lielās jundas un dievkalpojuma dalībnieki pacilātā apņēmībā izskaņai nodziedāja „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils". Tikpat pārliecinoši skanēja arī ievadījumā dziedātā Latvijas himna un Kanadas DV zemes valdes pr-ža E. Krūkas teiktais DV solījums.

Kanadas DV nodaļu delegātu sapulces un vanadžu salidojuma tiešais darbs sākās jaunajā DV Toronto nodaļas namā, kuŗu vēlāk vienojās pārvērst par visas Kanadas DV namu. Savos ievadvārdos zemes valdes pr-dis E. Krūka norādīja, ka šis ir cilvēku tiesību gads, par kādu izsludinājušas Apvienotās nācijas. Bet mēs zinām, ka bez brīvības nav tiesību, un bez tiesībām savukārt nav iedomājama cilvēcīga dzīve. Tomēr mūsu dienās jēdzienam brīvība ir dažādi tulkojumi, taču mums brīvība nozīmē gribu dzīvot savā neatkarīgajā valstī. Tādēļ arī šai sapulcei par vadmotīvu doti vārdi: : „Uzticību Latvijai!". — Tie arī rotāja svinīgi dekorēto sapulces telpu.

Latvijas konsuls Montreālā V. Tomsons apsveikuma vārdos cildināja DV organizāciju, kuŗa turpina cīņu par tiem pašiem mērķiem, par kuŗiem latviešu tauta jau cīnījusies kopš sirmas senatnes — brīvu Latviju. Kā šāda cīņa dod zināmus panākumus arī pašreizējā laikmetā, liecina piemērs Montrealas tirdzniecības kameras reprezentācijas telpā, kuŗā novietoti arī Baltijas valstu ģerboņi.

ASV DV zemes valdes pr-dis V. Hazners izteicās, ka abu zemju valžu un DV saimju starpā tagad panākta tāda sadarbība, kuŗu var droši apzīmēt par tuvu draudzību. ASV vanadžu pr-ce V. Freija savukārt izteica prieku, ka Kanadas DV saimes darbs un rosība raksturojusies ar jaunu panākumu — labi iekārtotu namu, kuŗā var justies kā mājās.

LNAK valdes pr-dis J. Niedra, sveicinot no Kanadas latviešu centrālās organizācijas, norādīja, ka šī nozīmīgā pulcēšanās notiek Latvijas dibināšanas 50. atceres gadā, bet, par spīti tam, ka pagājuši jau turpat 25 gadi kopš apklusušas otra pasaules kaŗa vētras, mums tomēr miera laiks vēl nav iestājies. Tādēļ mūsu mērķi un principi paliek nemainīgi, bet pašreizējiem apstākļiem būtu gan pieskaņojamas darba metodes. Tas prasa lielu vienotību, kuŗa šodien kļuvusi pat par absolūtu nepieciešamību kā katras organizācijas iekšējā dzīvē, tā arī vispārējā. Organizāciju saimē Daugavas Vanagi uzskatāmi kā ģimenes lielais vai vecākais brālis, no kuŗa arvien sagaida priekšzīmi. Kanadas DV saime tādu vienmēr arī parādījusi. Novēlot sekmes nākotnes darbā, J. Niedra aicināja to rādīt arī turpmāk.

Delegātu sapulci un vanadžu salidojumu, novēlot labas darba sekmes, vēl sveica DV Toronto nodaļas pr-dis I. Zamlovskis un Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, bet Toronto latviešu kredītsabiedrības pārstāvis K. Boriss valdes un tās pr-ža A. Rāviņa apsveikumam pievienoja kā dāvanu arī čeku par 200 dol. jauniegūtā nama vajadzībām.

Ļoti daudz bija rakstveida apsveikumu, kuŗi laika taupīšanai bija ievietoti īpašā izdevumā un iepriekš izdalīti sapulces dalībniekiem. Bez daudziem citiem rakstveida sveicienus bija sūtījis DV centrālās valdes pr-dis V. Janums, visu zemju valžu priekšsēži un dažādu citu organizāciju vadītāji kā Toronto, tā arī ārpus tās.

Sapulcē bija ieradušies un bez jau minētajiem viesiem piedalījās arī DV apvienības Ņujorkā valdes pr-dis J. Lācis, Minesotas vanadžu kopas pr-ce Z. Bulāte, DV Manitobas nodaļas ilggadējais priekšsēdis K. Līcēns u. c.

Divu dienu intensīvā darbā delegātu sapulce pieņēma vairākus nozīmīgus lēmumus turpmākā darba veikšanai, kā arī izraudzīja pārvēlamās amatpersonas. No tām uz 3 gadiem par zemes valdes priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo E. Krūku, tāpat arī viņa vietnieku — līdzšinējo

(Nobeigums 4. lpp.)

TORONTO SESTDIENAS SKOLA GATAVOJAS LIELAJAI DIENAI

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas 6a. un 6b. klases audzēkņi Zvaigznes dienā, savā gadskārtējā eglītes pēcpusdienā, izrādīja A. Brigaderes pasaku lugas „Maija un Paija" pirmos divus cēlienus, bet apņemšanās bija iestudēt un vēlāk izrādīt visu lugu. Pašreiz abu klašu audzēkņi skolotāju A. Muktas un S. Pogules vadībā cītīgi strādā pie šī nodoma īstenošanas, pat ar kāpinātu enerģiju, jo pilnās lugas izrāžu datumi jau noteikti: izrādes notiks 21. aprīlī plkst. 5.30 pēcpusdienā un 27. aprīlī plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Toronto. — Uzņēmumā: izlutinātās Paijas (vidū) ģērbšanās akts. Zeķes un pārējo apģērba gabalu uzvilkšanai vajadzīga citu meitu palīdzība... Lomu tēlotājas no kreisās: Dace Prauliņa (Ciesa), Māra Rāviņa (Zīle), Brigita Joma (Paija) un Astra Vītola (Virpa), bet priekšplānā Paijai velk zeķi kājā Biruta Niedra (Vālodze).
Foto: J. Liģers

Kanadas Daugavas Vanagu vēstījums

Ievadot Latvijas neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceres sarīkojumus, Kanadas DV delegāti, pārstāvot visas Kanadas nodaļas un kopas, ar kopskaitu 1142 biedriem, sapulcējušies savā 18. gadskārtējā delegātu sapulcē Toronto, 1968. gada 2. un 3. martā, publicē šādu vēstījumu:

I

1918. gada 18. novembrī piepildījās latviešu tautas gadsimtiem lolotās cerības. Apvienojoties vienā valstī Kurzemei, Latgalei, Vidzemei un Zemgalei, Latvijas galvaspilsētā Rīgā proklamēja Latvijas republiku.

Sekojošajās divu gadu ilgajās brīvības cīņās zemi atbrīvoja no iebrucējiem rietumos un austrumos. Divdesmit viena gada laikā uzcēla valsti, kuŗa ar saviem iestādījumiem varēja būt paraugs citām, pat vecākām valstīm.

1940. gada 17. jūnijā, laužot parakstītos līgumus, Latvijā iebruka Pad. savienības kaŗaspēks un okupēja Latvijas zemi, iznīcināja tās valstisko iekārtu un nogalināja vai izsūtīja verdzībā jau pirmajā okupācijas gadā vairāk nekā 34.000 cilvēku. Šī okupācijas vara turpinās vēl šodien, un iznīcināto vai verdzībā aizdzīto Latvijas iedzīvotāju skaits jau tuvojas 200.000.

No savas dzimtenes atrauto iedzīvotāju vietā Pad. savienība Latvijā ieplūdina sveštautiešus, galvenokārt krievus, un šodien latviešu tautības iedzīvotāju sastāvs noslīdējis uz 60% agrāko vairāk nekā 75% vietā.

Līdztekus latviešu tautas fiziskai iznīcināšanai, Latvijā izteikti izdara pārkrievināšanu, tai pašā laikā okupēto zemi pārvēršot par krievu imperijas koloniju.

Turpinoties vēl ilgāku laiku šim krievu koloniālismam, imperiālisma un pārtautošanas metodēm, latviešu tautas nacionālā nākotne savā tēvu zemē ir stiprā mērā apdraudēta.

II

Latvijai 1940. gadā nolaupīto brīvību un neatkarību otrā pasaules kaŗā, lielā varonībā un nesot visaugstākos asiņu upuŗus, mēģināja atgūt Latviešu leģions.

Pēc Vācijas armijas kapitulācijas Kurzemē 1945. gada 8. maijā izbeidzās arī Latviešu leģiona cīņas, kuŗas gan ar lielu izmisumu turpināja latviešu partizāni līdz pat 1952. gada pavasarim.

Latvija palika Pad. savienības gūstā.

Latviešu leģiona Rietumos patvērusies daļa 1945. gada decembrī Cēdelgemā, Beļģijā, gan atbruņota un ierobežota savās tiesībās, nolēma kaujas laukos izveidoto brālību, vienotību, uzticību un paļāvību brīvības ideāliem saglabāt uz laiku laikiem un turpināt cīnīties par Latvijas brīvības atgūšanu, šo darbu tēvu zemes labā veicot jaundibinātajā Daugavas Vanagu organizācijā.

Laika tecējumā Daugavas Vanagu organizācijas biedri ir izklīdināti pa visām brīvās pasaules daļām, bet Cēdelgemas gars palicis nesatricināts, un 1945. gada 28. decembrī slēgtā brālība ir darbojusies neatlaidīgi un ciešā paļāvībā un ticībā Latvijas nākotnei.

Šodien divpadsmit zemēs DV organizācijā ir apvienoti 9000 biedri.

III

Divdesmit divos pastāvēšanas gados Daugavas Vanagu organizācijas biedru skaits ir nemitīgi audzis, un tās darbība un varēšana ar katru gadu kāpinājusies, iegūstot nedalītu atbalstu un uzticību visos darbības pasākumos gan no latviešu sabiedrības svešumā, gan tautas okupētajā dzimtenē.

IV

Kanadas DV savā 1968. gada delegātu sapulcē apņēmusies vēl ciešāk saliedēt savus spēkus un ar jauniem darbības plāniem nākamajos gados celt latviešu tautas gribu atgūt Latvijas valsts neatkarību.

Izcila nozīme mūsu darbībā ir tieši 1968. gadam — Latvijas valsts proklamēšanas 50. gadam.

Kaut Latvija jau 27 gadus ir svešas varas okupēta, tās valstiskā ideja tomēr nav zudusi. Vēl arvien Rietumos darbojas Latvijas valsts pārstāvniecības. Darbīgas ir visu kontinentu latviešu centrālās organizācijas un — galvenais — savu ticību Latvijas brīvības atgūšanai nav zaudējusi arī krievu apspiestā tauta dzimtenē.

1968. gada nozīmīgākais uzdevums ir vēl vairāk stiprināt latviešu tautas dzimtenē ticību brīvības atgūšanai un atbalstīt mūsu valsts pārstāvības un latviešu centrālās organizācijas to darbā un pienākumos.

Visi mūsu uzdevumi paveicami vienīgi lielā vienotībā un paļāvībā uz sevi, mūsu darbu un latviešu tautas izturību.

V

Kanadas DV organizācija pateicas visiem tautiešiem svešumā un dzimtenē par lielo atbalstu un uzticību tās darbam. Visu latviešu materiālā un morālā atsaucība ir mūsu panākumu pamatos un visu mūsu veikumu lielākais segums.

Kanadas DV organizācija pateicas visām DV darbības zemēm par lielisko sadarbību un brālības uzturēšanu. Tikai vienībā ir spēks, un mūsu lielā kopība ir šī spēka veidotāja un uzturētāja.

VI

Kanadas DV organizācija sveicina mūsu tautu dzimtenē un novēl tai arī nākotnē arvien vairāk augt savā pretestībā apspiedējiem un ticībā, ka brīvība no jauna nāks mūsu zemē.

Mēs apsolāmies uzticīgi strādāt visas tautas lielo ideālu labā, to ideālu labā, kuŗus piepildīja 1918. gada 18. novembris.

VII

Kanadas DV sveicina visus tos, kas, esot svešumā, savās sirdīs ieslēguši Latvijas vārdu un savos darbos pauž mūsu tautas godu un slavu un solās arvien kāpināti strādāt mūsu tēvzemes brīvības atgūšanas labā.

Mēs arvien turēsim svētus sa-

(Nobeigums 4. lpp.)

Aleksandrs Vilks

Nemainīgie ieroči

Dzīvē viss nerimtīgi mainās: kaut kas allaž pazūd vai pārvēršas, un tā vietu ieņem jaunas idejas un iespējas Mūsdienu salīdzinājumā ar pagātni, pat ar pavisam neseno pirms tikai gadu desmita, redzamas kolosālas pārmaiņas. Kaut vai pavērojot latviešu cīņas pagātnē, pirms gadiem piecdesmit, salīdzinājumā ar tiem iznīcinošajiem dārdiem, kādus dzirdam kaujas laukos tagad, konstatēsim ne tikai lielas pārmaiņas ieroču dažādībā, bet arī jauninājumus un pārveidības pašā kaŗošanas taktikā. Šķiet, ka šodien neviens nespēj izglābties no nāves, kādu sēj visvelnišķīgākie izgudrojumi dzīvības iznīcināšanai.

Un tomēr — kaut kas palicis nemainīgs: kādi šķietami netveŗami ieroči joprojām ietekmē cīņu iznākumu, brīžiem pat būdami ar izšķīrēju spēku.

Kamēr vien kādas tautas raksturā nav notikušas pārvērtības negatīvā virzienā un tauta saglabājusi sevī pozitīvo senču mantojumu, tik ilgi tai piemīt šis iedzimtais pirmatnējais spēks un visa tā varēšana, ko pierādījušas tautas paaudzes vēsturiskajā cīņā par savu eksistenci, brīvību un tiesībām.

Kāds slavens kaŗavadonis ir teicis, ka tikai viena trešadaļa uzvaras iekalta ieročos, bet pārējais mīt viņa morālajā spēkā, ticībā un apņēmībā. Šī patiesība šodien uz mums runā no laikmeta, kas pirms 50 gadiem iedārdināja Latvijai brīvību un vēlāk noteica un nosargāja zemei robežas.

To apcerot, skatiens kavējas pie mūsu kaŗavīriem toreizējos kaŗa laukos un apstākļos, jo tikko pieminam tēvzemes vārdu, tūlīt mūsu domas un sirds pateicība saistās ar vīriem un varoņiem, bez kuŗu asinsmaksas mums nebūtu bijis nedz brīvības, nedz savas valsts. Ar politisko izmaņu vien nepietiek, lai iegūtu neatkarību.

Mūsu kaŗavīros kaujas lauku stiprumam nepieciešamo spēku veidoja šie neredzamie un nemainīgie ieroči — dvēseles spēks, ticība taisnai lietai un dziļa tēvzemes mīlestība. Ja šo ieroču mums toreiz nebūtu bijis, mēs negūtu panākumus, pat cīņu būtu zaudējuši. Vāji apbruņoti un ietērpti, bet ar augstu morālu gatavību un ziedošanās lepnumu — tāds bija raksturojums mūsu kaŗavīriem. Vienalga, vai tie bija dienvidnieki, ziemeļnieki vai citu frontes sektoru turētāji, — šis bija vispārināts raksturojums visiem brīvības cīņu laikmeta dalībniekiem, un neviens no tiem, nemainīgo ieroču vērtējumā, nav bijis vājās vai pārāks.

Plkv. O. Kalpaks

Cīņu norisē un kopīgā mērķa sasniegšanai bija nepieciešams tas, kas risinājās dienvidnieku triecienos un ziemeļnieku kaujas laukos. Varbūt, vienīgi vērtējot cīnītāju vienību veidošanos, varam saskatīt kādu atšķirību, bet arī tā skaŗ galvenokārt mūsu studējošo jaunatni, kas tolaik ar izteiktu brīvprātības gribu stājās tēvzemes rīcībā. Tas bija skaists patriotisks žests mūsu toreizējās jaunatnes noskaņojumā, kad vairākas studentu korporācijas vienprātīgi nolēma stāties cīnītājos plkv. O. Kalpaka bataljonā, un šo piemēru vēl līdz šai dienai mēs pamatoti rotājam ar leģendāru spožumu.

Tolaik brīvprātīgo kaŗotāju vairāk vai mazāk bija ikvienā vienībā, jo mūsu spēku pauda morālā varēšana, kas bija apvienota ar dziļu tēvzemes un brīvības mīlestību. Tas šobrīd, atrodoties Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres priekšvakarā, liek mums daudz ko pārdomāt un izvērtēt sevī. Vēl vairāk, tas uzstāda mums ikvienam jautājumu: cik tevī un manī vēl ir šo nemainīgo ieroču spēka — strādāt, upurēties un ziedoties Latvijas brīvības labā?

Vai mūsu skatiem, jo sevišķi zīmējoties uz svešumā augošo latviešu jaunatni, vēl pārliecinoši un pacilājoši mirdz to mūsu kaŗavīru piemērs, kuŗiem piekrita upuŗiem apzīmogotais pienākums cīnīties par savu valsti? Cik daudziem no jaunākās paaudzes latviešiem ir skaidrs un tuvs nu jau vēsturē iegrimušais jautājums: kā tapa Latvijas valsts un kā par tās atjaunošanu pašreiz jābūt nomodā? Vai brīžiem neliekas, ka daļēji kā mums pašiem, tā arī mūsu jaunatnei trūkst to nemainīgo ieroču, kuŗi pirms 50 gadiem nosvēra uzvaras kausu mūsu labā?

Šaubas noārda ceļu uz uzvaru. Vienaldzība to iznīcina pavisam.

Dunoņa pie Ventas un Cēsīm sabangojās uzvarā, kuŗas augļos mēs tīksminājāmies 22 gadus.

Kaut uzvarai un panākumiem tagad sekojis visa iegūtā sairums un verdzības posms mūsu zemei un tautai, mēs nedrīkstam apklust, mums jāspodrina savi nemainīgie ieroči. To mums allaž atgādina jūnijs pie Cēsīm un marts pie Ventas ar kalpakiešu cīņām, kuŗas, līdzīgi citos posmos notikušajām, nolika uz tēvijas brīvības altāŗa zēnu, jaunekļu un vīru dzīvību.

Ar gadskārtējo šo cīņu atcerēšanos mūsu laikam un uzdevumiem ir par maz. Mums diendienā sevī jāizjūt šo cīņu un upuŗu dziļākā jēga un nozīme, spodrinot un vēl asākus kaļot tos nemainīgos ieročus, kādi bija mūsu cīnītājiem viņās dienās un kuŗu ugunsspēks mums noderīgs katrai domai un rīcībai brīvības un patstāvības atgūšanā savai tautai un tēvzemei.

Eleonora Upatniece

Bēdīga nomaldīšanās paidagoģijā

Latviešu skolotāju 1966. gada 3. decembŗa sanāksmes Sietlā atzinumi un pārrunas modina bažas un dziļas pārdomas. Gribu te izvērtēt tikai dažus iztirzātos jautājumus. Piemēram, vai bērndārza bērnus (tātad 4 un 5 gadus vecos) nodarbināt tikai „fantazijas jeb izdomu laukā" vai arī intelektuālā un abstraktā darbībā? Bērna nodarbībām, viņa apmācībai arvien jābūt saskaņotai ar bērna psiholoģiju. Psiholoģiskie pētījumi rādījuši, ka bērnam apmēram līdz 9 gadiem ir konkrētā domāšana (saprotams, robeža var svērties uz vienu vai otru pusi, jo visi bērni neattīstās vienādi, piem., inteliģences pārbaudes testos tikai 10-gadīgiem piemēro testus ar abstraktās domāšanas prasībām). Kā tādā gadījumā var runāt par intelektuālām nodarbībām bērndārzā un pirmskolā? Pat pirmajos skolas gados bērns nespēj izprast vārdus, kas neapzīmē konkrētu darbību un neiekļaujas uzskatāmībā. Šinī vecumā bērna uzmanība vēl nenoturīga, tā iekā, viss, kas ierosina viņu, iedarbojas uz viņu. Uzmanība kļūst stabilāka vienīgi, ja tā iesaistīta rotaļu pasaulē, kuŗā bērns dzīvo ar savām jūtām un fantaziju, kuŗā viņš ar interesi darbojas. Mācības un nodarbības jāsaista ar viņam pazīstamo pasauli, kas saista viņa uzmanību un izraisa darba prieku un attīstības dziņu. Tikai tad bērna uzmanība top stabilāka, un viņš stundām var būvēt, veidot, zīmēt vai darīt ko citu. Tiklīdz sāks bērnu nodarbināt ar intelektuālām, abstraktām lietām, bērna uzmanība atslābs, viņš nogurs un interese zudīs.

Bērnam bērndārza un pirmajos skolas gados vēl nav izveidota psīche. Šai vecumā nevaram runāt par bērna intelektu, jūtām u. t. t. Tie izveidojas un izdalās gaŗajā bērna attīstības ceļā līdz gariga brieduma sasniegšanai.

Mazajam bērnam ir viena kopīga psihiska plūsma konkrētā pasaulē, saistīta ar viņa izdomu, fantaziju. Mācības jāsaista ar bērnam jau pazīstamo pasauli rotaļu veidā, tas saista viņa uzmanību un izraisa attīstības dziņu. Ja bērns gaŗlaikojas abstraktās nodarbībās (piem., burtu mācīšanā), tad nekas — ne draudi, ne sodi — neizraisīs tā attīstību. Mērauklis tam, kas bērnam piemērots, ir viņa labā oma un darba prieks.

Ja bērna attīstības dziņa modināta un bērns strādā ar prieku, kā gan tad var runāt par intelekta attīstības novārtā atstāšanu? Ja bērns ar interesi klausās pasaku, stāstiņu vai dzejoļiti, tad tas veicina viņa intelekta attīstību. Ja bērns cep smilšu kūku, arī tas viņu garīgi un fiziski attīsta.

Ārkārtīgi pārsteidza iztirzātā bērnu lasīt iemācīšana: „... bērnu dārza uzdevums ir iepazīstināšana ar burtiem", — tālāk: „Pirmskolā, kur bērni jau ir 5 un 6 gadus veci, jāpazīst burti un jāmāk sasaukt balsieni. Pirmskolas klasi beidzot, bērns jau var saburtot vārdus un tā pirmajā klasē ļoti ķēmīgi turpināt mācīšanos lasīt." — Tātad, lasīt mācīšana jāizstiepj uz 3 gadiem. Šveices galvaspilsētas Bernes pamatskolu statistika lasīt mācīšanā rādīja, ka apmācot bērnus lasīt pēc veseluma jeb analitiskās metodes (pēc prof. Dr. Ernsta Šneidera ābeces) inteliģentākie bērni klasē aptvēra lasīt māku divās nedēļās, bet nebija neviena bērna klasē, kas lasīt māku neaptvertu 2 mēnešos. To pašu esmu redzējusi, apmācot savus bērnus, mazbērnus u. c. lasīt pēc veseluma metodes. Viņi ir aptvēruši lasīt māku 4 un 5 gadu vecumā un, skolā iestājoties 7 gadu vecumā, jau tekoši lasījuši biezum biezās grāmatas.

Trimdā mums ir īpatnēji apstākļi: bērns pēc visu paidagogu vienprātīga atzinuma jāapmāca lasīt latviešu valodā 5 gadu vecumā, pirms viņš sāk mācīties vietējā skolā vietējā valodā 6 gadu vecumā. Tas nozīmē, ka bērns jāapmāca lasīt vecumā, kad viņam ir konkrētā domāšana, kad viņš vēl nespēj aptvert abstraktās lietas. Bet burts ir abstrakts jēdziens, ko bērns nespēj saistīt ar savu dzīvo runu. Paidagoģijas likums ir — no bērnam pazīstamā iet tālāk uz jauno, nepazīstamo vielu. Tātad, lasīt mācīšana jāsaista ar bērnam tuvo, saprotamo, viņa interešu lokā dzīvo valodu, ko viņš runā. To dara vienīgā dabiskā lasīt mācīšanas metode — veseluma jeb analitiskā metode, pēc kuŗas bērns lasa veselu vārdu, iesaistītu jēgpilnā saturā. Psīcholoģiskās atziņas liecina par bērna uztveres veseluma principu, nevis par pāreju no viena elementa uz otru, kā notiek, lietojot skaņošanas metodi. Bērna redzes un dzirdes uztvere ir vesela vienība. Veseluma uztveres pamatā ir valodas iekšēja likumība un atsevišķa vesela vārda jēga, jo atsevišķai skaņai par sevi vēl nav jēgas. Runāt mācoties, bērns tāpat uztver visu vārdu, ne atsevišķas skaņas. Kaut uzreiz bērnam nepadodas pareizi izrunāt, viņš tos neatlaidīgi atkārto, kamēr iemācās pareizi izrunāt.

Runāt nozīmē saistīt skaņu kompleksu priekšstatus ar izrunas kustības priekšstatiem un ar vārdu vai teikumu jēgu. Lasīt mācoties, runai pievienojas redzes priekšstats, bērnam pazīstamā vārda rakstveida attēls. Tāpat kā bērns runāt mācījies, uztverot veselu vārdu ar dzirdi, tā arī lasīt jāmācās uztverot visu vārdu ar redzi. Tāpēc iepriekšējā burtu mācīšana tikai apgrūtina lasīt iemācīšanos. Bērns nespēs lasīt, kamēr viņš pievērsīsies tikai atsevišķam burtam, bet vienīgi tad, kad uztvers visu vārdu. Lietuviešu skolotājs I. Malens (metodiķis) raksta: „Iesācis skolotāju darbu, mācīju bērnus lasīt pēc sintetiskās burtu metodes, kā jau pats biju mācīts skolotāju seminārā. Tomēr divu pirmo skaņu apvienošana zilbē mani jau nostādīja svarīga jautājuma priekšā, proti, vai „m' un „a" jau ir „ma"? Vērojumu rezultāti jau runāja skaidri, ka m un a ir tikai m, a, nekādā ziņā ne ma, un arvien paliks m, a, veldziet, kā gribat. Tātad mākslīgi atdalītas skaņas bērnam jāaizmirst, kad viņš iesāk lasīt."

Tālāk metodiķis I. Malens pastāsta par statistiku Lietuvas skolās par skolēnu sekmēm: „Lietuvas skolās uz otru gadu pirmajā klasē bija atstāti 14 — 15% skolēnu un gandrīz visi lietuviešu valodas dēļ, tātad par nespēju apgūt lasīšanas tehniku. Faturot prātā, ka pirmajā klasē mācās ap 80.000 bērnu, uz otru gadu palika 12.000 armija. Tā nu katru gadu 12.000 pusaudžu velti trina skolas solu tikai nesekmīgas mācīšanas metodes resp. skaņošanas metodes dēļ."

Latviešu skolu skolēnu sekmju statistikas nav, bet varu liecināt no sava 20½ gada darba pieredzes Rīgas pilsētas paidagoģiskās psiholoģijas institūtā, ka lielu vairumu bērnu ar normālu inteliģenci atstāja uz otru un pat trešo gadu pirmajā klasē lasīt mākas neapgūšanas dēļ, mācoties pēc skaņošanas metodes. Baltologs Zariņu Jānis raksta par skaņošanas metodi: „Dīdām bērnu kā kumeļu pavadā, un varam iedot „nīķi", ka šis no baltās druvas sāk vairīties, nav uz grāmatām. Ja nav prāts uz grāmatām, tad nav patikas arī uz skolu un tālāk — nepatika pret skolu var izvērsties nepatikā pret „jūsu latvietību". Arī lietuviešu zinātnieks J. Girņus saka: „Var notikt, ka nepatika pret skolu un tās darbu pārvērsās īgnumā pret savu tautu,kuŗas vārdā skolā īsti strādājam."

Analitisko jeb veseluma metodi atklāja vācietis Arturs Kerns mūsu gadsimtā, to praksē sāka lietot 1928./29. māc. gadā. Šī metode tika atzīta par labu un ātri izplatījās Vakareiropā. Sintetiskā jeb skaņošanas metode ir pagājušā gadu simteņa metode un pamatojas uz tā laika elementu psīcholoģiju. Pēc veseluma metodes iesāk ar īsiem jēgpilniem vārdiem, iesaistītiem bērnam piemērotā fābulā. Bērnu tūlīt ievada pilnā lasīšanas veidā. Bērns drīz apjēdz, ka runāto var redzēt. Bērns apjēdz runātā un lasītā kopsakaru.

Vai nebūtu laiks arī trimdas skolā pāriet uz veseluma jeb analitisko metodi, pēc kādas Vakareiropā jau māca 40 gadu? Bet skolotāju konferencē Sietlā vēl sprieda par pagājušā gadsimta skaņošanas metodi un burtu mācīšanu. Tāda nomaldīšanās, man liekas, iespējama sakarā ar to, ka skolotāji lieto angļu mācīšanas metodiku (DOMAN). Mums vajadzētu reiz atskārst, ka angļu valodas lasīt mācīšanas problēmas nav mūsu, latviešu. Angļu valodai ir vēsturiskā rakstība, turpretim latviešu valodai ir fonētiskā rakstība, t. i. katrai skaņai atbilst noteikta rakstu zīme — burts. Mēs varam orientēties lasīt mācības metodikā Vācijā un Šveicē, kur ir fonētiskā rakstība tāpat kā latviešu valodā. Nepareiza lasīt mācīšanas metode var ne tikai bērnu aizbaidīt no grāmatas, bet arī no latvietības.

GRAND RAPIDI

© Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze bija rīkojusi Meteņu vakaru, kuŗā Irma Dankere lasīja savas ceļojuma piezīmes par ciemošanos Jaunmeksikas un Kalifornijas novados, stāstījumu papildinot ar krāsu diapozitīviem. Klausītāji guva ieskatu ne tikai par turieni dabā, bet arī cilvēku dzīvē un dažās atšķirīgās parādībās, kādas nav sastopamas ASV ziemeļos.

© Latviešu biedrība ziedojusi 250 dol. Latvijas dibināšanas 50 gadu jubilejas fondam. Šis ir pagaidām lielākais zināmais ziedojums, kuŗu ALAs ričībā jubilejas pasākumu īstenošanai nodevusi kāda Grand Rapidu organizācija. Ziedotajā summā ietelp arī pērnā gadā rīkotās K. Ulmaņa 90. dzimšanas dienas atceres sarīkojuma atlikums.

REIŅA BIRZGAĻA PAREĢOJUMI 1968. GADAM (10)

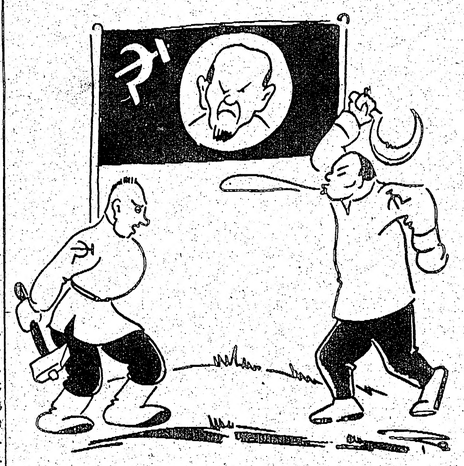

Krievi un ķinieši zem Ļeņina karoga vienoti soļos uz gaišāku nākotni.

LATVIJA

19. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 6. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 465—[illegible];

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā $4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PASKAIDROJUMS

LA 17. februāŗa numura ASV chronikā ievietota ziņa, ka no Klīvlendas apvienotās ev.-lut. draudzes koŗa diriģenta darba atlūdzies Jānis Kalnietis — „smago darba apstākļu dēļ rūpnīcā". Ir tiesa: strādāju fizisku darbu General Electric fabrikā, un manā vecumā (62 g.) šāds darbs tiešām nogurdina, bet ne tik lielā mērā, ka tādēļ būtu jāatsakās no ļoti iemīļotā, jau 49 gadus darītā diriģenta darba.

J. Kalnietis, Klīvlendā

☆

ATĻAUJOS PĀRTULKOT

Mums, trimdiniekiem, dota liela priekšrocība svešvalodu ziņā, proti — varam mācīties un izprast valodu, svešos vārdus un izrunu no pirmavotiem. Tas attiecas ne tikai uz patvēruma zemi, bet sevišķi uz daudztautību valstīm kā ASV un Kanadu. Tikai jāgrib. Ja šejienes skolās pievērš valodām lielu vērību, tad nedomāju, ka arī latviešu izdevumiem šai izglītošanās laukā nebūtu prāva nozīme. Ņemsim dažus pēdējos LA numurus. Tā 21. februāŗa numurā ievietots uzņēmums ar fragmentu no spāņu valodā Venecuēlā iznākošā žurnāla „Paginas". Ja avīze to iespiež, domāju, ka lasītājus arī interesēs gabala saturs, kuŗu tulkotu še pasniedzu: „Ārija Ozola ir glezniece, kas 15 gadu intensīvi darbojusies Venecuēlas māksliniecību vidē. Sevišķi tas attiecas uz Meridu, kur viņa pavadījusi lielāko daļu no sava Kanadas laika. Taču viņa uzlūkota kā viena no spēcīgākajām un oriģinālākajām mākslinieces, kas aktīvi piedalās plakanisma (isma) virzienā."

Tai pašā LA numurā citā sakarībā minēts Rekviēms, kuŗa komponists ir florencietis, un kuŗa vārdu labāk rakstīt un izrunāt Kerubini.

Savukārt 14. februāŗa numurā iespiests gaŗāks lietuviešu redaktora Dr. Gaidas raksts. Viņš ir redaktors izdevumā, kuŗa nosaukums latviski izteiktu tēvijas gaismekli. Pāri visām slejām LA titullapai trekniem burtiem iespiestais novēlējums lietuviešiem latviski izteiktu: „Esiet sveicināti, brāļi lietuvieši, 16. februāŗa gadījumā. Būt nomodā un dzimtenes brīvi iegūt."

Nav šaubu, arī abas mūsu tuvāko kaimiņu valodas noder un noderēs labām attieksmēm un sadarbībai tagad un nākamībā.

M. J. Linkolnā

Redakcijas piezīme: Vēstules autora tulkojums par Āriju Ozolu no spāņu valodas ir neloģisks, bet tas viegli saprotams, jo M. J. uzņēmumā redzamās divu šlēju augšdaļas „salaidis" kopā, bet žurnālā starp abiem uzņēmumā redzamajiem fragmentiem vēl ir pagaŗa raksta daļa.

☆

INTRIGAS UN FAKTI

LA 14. numura lasītāju vēstuļu nodaļījumā G. Āpše ieteic intrigas neiespiest avīzē, bet nokārtot tās pašu mājā, kā to dara vecāki, rājot bērnus.

Pēc Vebstera vārdnīcas intriga ir krāpšana, blēdīšana, viltīga sarežģīšana un intereses pamodināšana vēlamajā virzienā ar mānīšanos. Visparastākais intrigu radīšanas veids ir apgalvojumi bez pamatojuma un faktiem. Piemēram, G. Āpše faktus nemin, negribēdama neviena „aiztikt personīgi", bet ar to aizķeŗ visas „mūsu avīzes". Emocionāli krāsainā valodā rakstot, ir iespējams ar nolūku faktus noklusēt vai apiet. Faktu apiešanu var panākt arī ar intelektuālu „apvārdošanu", kā to dara Arkanzas senātors.

Uz konkrētiem faktiem pamatoti ieskati nav intriga arī tad, ja tie ir atšķirīgi un liekas nepieņemami. Intelektuālie „apvārdotāji" vai intrigu raditāji lieto abstraktus apgalvojumus ar nolūku, lai oponents nevarētu „piekerties". Šādos gadījumos būtu labi, ja redaktors atļautu oponentam aizrādīt uz „piemirstiem" vai jauniem faktiem.

Par spīti tam, man liekas, ka aizmuguriska tenkošana ir daudz ļaunāka par publiski izteiktu ieskatu arī tad, ja šis ieskats ir aplams vai pat tiecas uz intrigu.

Mums, kas dzīvojam izkliedēti, laikraksta vēstulnieks ir „pašu mājas" un aizstāj sabiedrību. Žēl, ka LA redakcija vēstulnieka telpu ir samazinājusi, bet gaŗas vēstules nesaīsina. Nemotīvēti apgalvojumi parādās ne vien lasītāju vēstulēs, bet arī apcerējumos, kaut tie ir gaŗāki un tajos ir telpas diezgan faktiem un motīvācijai.

Egils Kalme, Ņujorkā

Vai esat nokārtojuši abonementu?

ARNOLDS APSE

Nezināmais cilvēks

STĀSTS

(1. turpinājums)

Pēkšņi mani pārsteidza kāda doma, tik pēkšņi, ka lūpas automatiski pavērās, lai izsauktu vārdu: Stulbenis! Tikko paguvu savaldīties un nosprostot šo vārdu aiz sakostiem zobiem. Labi, ka spēju. Es taču biju noliedzis sarunāties, un būtu bijis pavisam nelāgi, ja pats būtu sācis skaļi lamāties. Pēkšņā doma skaidri pateica: Tie pieci krievi pa mežu neklejo. Arī kaut kur biezoknī viņi nav nolīduši un nesēž pie apslēpta ugunskura. Viņi sēž kokos meža stūrī pie tilta un arī tagad, naktī, novēro Groskidi. No meža stūŗa līdz ciemam nav vairāk kā simt metru. Katrā ziņā viņi uzmana tiltu, redzēja arī mūs. Kādēļ lai viņi būtu uz mums šāvuši? Tas būtu bijis neprāts! Tie pieci ir izlūki, novērotāji. Priekšgrupa, kuŗa atpakaļ pie savējiem neatgriežas, bet savējos sagaida. Katrā ziņā viņiem ir radio sakarį ar tanku smailēm. Tagad, kad esam jau trīs kilometrus nogājuši, varam mierīgi soļot tālāk. Šeit nav neviena, kas mūs vērotu. Lūk, tādas tās lietas!

Sasprindzinājuma vairs nebija, tā vietā mani pārņēma gandrīz puicisks prieks, un man ļoti gribējās sākt svilpot. Bet tai pašā mirklī prieku it kā ar asu pātagas cirtienu aizdzina spējš satraukums. Tik spējš, ka man kļuva karsti. Kādus desmit soļus priekšā, mežmalā, gandrīz pie pašas šosejas pazibēja sīka sarkana ogliņe. Pazibēja un pazuda. Vilks? Tad es būtu redzējis divas ogliņes. Vienacains vilks? Invalids? Nē, vilkus kaŗā vēl nedzina... Vai mežmalā stāvēja izlūks, slepus pīpoja un, pamanījis mūs, apslēpa cigareti? Man bija grūti iet tālāk, tomēr gāju, jo tie divdesmit vīri aiz manis nekā nedrīkstēja manīt. Kad biju nogājis desmit soļu, satraukumu vairs nejutu. Bija miers, liels miers, it kā viss grūtākais jau būtu pārī. Nebija nekādu domu, tikai mocoša ziņkāre: vai manā ķermenī ietrieksies tikai viena lode, vai vesela mašīnpistoles ložu strūkla? Nebija ko cerēt, ka krievs varētu aizšaut gaŗām. Sliktus šāvējus izlūkos nesūtīja. Ne mēs, ne krievi.

Vienpadsmit soļu. Divpadsmit. Trīspadsmit... četrpadsmit... piecpadsmit... Varbūt, tas tomēr bija tikai vilks. Un ja krievs, tad viņš nedrīkstēja šaudīties. Nu — vienalga... Mēģināju klusībā smaidīt — gan par savu satraukumu, gan par lielo mieru. Bet nekāds smaids laikam neiznāca.

⁂

Seržants Grāvis un divi kaprāļi sēdēja pie Prūsijas spirta pudeles. Viņu acis bija spožas un sejas sārtas. Jā, arī istaba bija pārāk silta. Kad pateicu, kādēļ esam nākuši, seržants sāka kliegt:

— Vai ta' kapteinim atkal putniņi galvā? Ko viņš mūs sūtīja šurp, ja jau tagad jābrauc atkal atpakaļ uz to pliko kalnu? Ir jau pāri pusnaktij... Ko? Pulkstenis jau trīs? Nu, tad vēl labāk! Vīri pampst. Kamēr viņi izberzēs acis, kamēr iesildīs motorus, būs jau rīts. Vai mēs kādi jaunkareivji, ka jābrauc rīta pastaigā? Pats redzēsi: nebūsim vēl izrāpušies no mašīnām, kad kapteinis sūtīs atkal atpakaļ. Kur lai Groskidē noslēpjam mašīnas? Vai zem cepurēm? Pirmā krievu vārna, kas plikpauri kaļnu pārlidos, dēs mums olas uz galvām! Gluži akls jau tas lidotājs nebūs. Un vai ar to pirmo pietiks? Drīz būs klāt vesels bars!... Un kāda velna dēļ Audējs tagad, naktī, dzina jūs — veselus divdesmit vīrus? Mūsu rīta pastaigu apsargāt?

Daži no maniem vīriem bija ienākuši istabā, pīpoja un sarunājās. Seržanta kliegšana nebija nekas jauns, bez tās viņš nevarēja iztikt, bet citādi bija labsirdīgs vīrs. Trosinieki viņu sauca par Tauri, un „taurēšanas" laikā, kā paši teica, „nemaz neklapēja ar ausīm", bet līdz ko seržants sāka runāt tikko sadzirdami, acumirklī izpildīja katru rīkojumu.

Sapratu, ka jārunā atklāta valoda.

— Krievu tanki ir kaut kur starp Krummenzē un Groskidi. Frontes pirmā līnija ir pie Groskides, un tur ir mūsu bataljons ar vienu patšauteni un divām tanku dūrēm. Vakar pieci krievi ielīda mežā pie tilta. Varbūt, ka tagad ir jau vairāk. Tādēļ tie divdesmit vīri. Vai bataljons šorīt vēl būs Groskidē, to mēs redzēsim. Ja nebūs, tad mums jātiek uz Neištetīnu.

Redzēju, ka visi mani vīri sanākuši istabā. Brīdi viņi klusēja, tad kāds nomurmināja:

— Labi, ka mēs par tiem pieciem krieviem nekā nezinājām.

— Bet tagad jūs zināt, un, kad brauksim, turiet bises gatavībā.

Seržants Grāvis izdzēra glāzi, sirdīgi, ar troksni nolika to uz galda, bet kliegšana viņam bija pārgājusi.

— Vecīt. tie ir pavisam citi pātari... Nāc līdz, tad mani bērniņi ātrāk izbeigs pampšanu. Kamēr motori iesils, lai tavi vīri iet tepat blakus istabā. Tā ir lielāka, un tur ir arī soli. Mazie vācietēni tur reiz mācījušies ābeci un Horsta Veseļa dziesmu. Atsūtīju zirga desu, gabalu maizes un pudeli. Bet ar to lai pietiek. Citādi viņi sāks dziedāt, bet, kad vajadzēs šaut, būs aizmiguši.

Seržants runāja klusi. Trosinieki zināja, ko tas nozīmē, tādēļ viens no viņa kaprāļiem jau bija aizgājis. Arī otrs cēlās, bet vēl izdzēra glāzi, tad, mierīgiem soļiem uz durvīm iedams, rāmi noteica:

— Tikai mieru!

Šim kaprālim bija dīvains vārds: Miermīlis Vētra. Viņa parastais teiciens — Tikai mieru! — bija kļuvis par bataljona sakāmvārdu, un tikko vīri kaprāli ieraudzija, viņi jau smējās:

— Vētra mīl mieru!

Trosa vīrus nebija grūti pamodināt, bet bija grūti sameklēt. Nekādu pēkšņu braucienu negaidīdami, viņi bija izklīduši pa visām ciema mājām. Arī motorus bija grūti iedarbināt. Šoferi lādējās par sliktajām degvielām. Dažas mašīnas brauca tikai ar Prūsijas jēlspirtu. Pāris motoru skaļi nosprauslojās un apklusa. Tos vajadzēja tīrīt. Seržants Grāvis gribēja vadīt kolonnu, es lai sēžot pie šofeŗa Lapas apvidus mašīnā, kolonnas beigās. Mašīnai bija piekabināts bataljona dārgums — strāvas ražotājs. Tas bija smags, bet Lapas mašīnai bija spēcīgs motors, izņemts no kaut kur atrasta sacīkšu auto, bet pats Lapa — bataljona labākais braucējs. Mani vīri jau bija sakāpuši mašīnās. Ne viņi dziedāja, ne taisījās aizmigt. Pa malkam spirta katrs bija iedzēris, un tagad viņi smaidīja un smīnēja. Vai par tiem pieciem krieviem? Varbūt.

Kad beidzot visi motori darbojās, ausa kluss, ledaini auksts rīts. Austrumos pār mežu debess bija sarkana. Likās — rītausma kā milzīgas sarkanas lāstekas pīl egļu galotnēs. Rietumos vēl bija dažas blāvas zvaigznes. Pagājos uz Groskides pusi, tālāk no motoru rūkoņas, un klausījos. Ja tur būtu kauja, šajā klusajā rītā to varētu dzirdēt. Nē, nekas nebija dzirdams. Tātad, mūsu ciemā vēl viss mierīgi. Nu, drīz mēs tur būsim. Ja tad iznāktu bēgšana no tankiem... Ja iznāktu? Noteikti iznāks! Nu, tad bataljonam vismaz nebūs jāskrien kājām.

(Turpinājums sekos)

Gunars Irbe

Jaunās dzeja

IMANTAS APGĀDA ČETRI DZEJOĻU KR

(Nobeigums)

GUNDARA PĻAVKALNA

dzeja pieder pie tām, kuŗu man nav izdevies īsti izprast un pieņemt. To var sacīt arī par krājumu „Caurspīdīgas ēnas" (1967.), kuŗā Pļavkalns turpina savas meditācijas par pasauli ap sevi, kuŗas vidū viņš pats — dzejnieks, cilvēks.

Pļavkalns ir daudz racies pasaules literātūrā. Šī zinātkāre ietekmējusi arī viņa dzeju, tai ir pasaulīgs plašums un vispusīga motīvu bagātība. Pieminēt turpat vai vienā elpas vilcienā Pompeju, Afriku, Danti un Petrarku, ķeltietes ugunsmatus, Hermesa vaibstus, Parīzes mīlnieces un Flamenko andalūzisko viņam nieka lieta. Tas ir varens atvēziens; bet šā pasaules plašuma vidū viņš pats (dzejnieks, cilvēks) šķiet klīstam it kā ietērpies bruņās, neļaudams savam „es" iejaukties dzejas rindas „protokolētajās" pasaules ainās. Pļavkalna dzeja ir pasaules pirboņas reportāža; un ir pareizi, ka šī pasaule dimd, rīb un mīļojas, nelaudama sevi pārveidot. Taču nav sajūtams, ka autors arī gribētu iešķelt kādu robu šajā freskā ap sevi. Varbūt sava krājuma pēdējā dzejolī viņš arī dod sava dzejnieka un cilvēka kvintesenci par to, kā viņš šīs lietas uztvēris:

Es klausos sava tāluma
Klusumā,
Vēroju savu debesu
Rietu.
Pa šo ceļu,
Gar dārziem un tīrumiem
Iešu tikai es,
Allaž tikai es.

Pļavkalns šoreiz iztirzājamā plejādē ir arī vienīgais, kas pla-

Biruta Senkēviča

SNIEGA KUPENAS

Bērnībā sniega bij vairāk,
Un augstāk kupenas cēlās,
Dziļāk es iebridu sniegā,
Pēros pūkainā miglā
Tā kā pa vannu,
Bet gurusi apsēdos
Baltuma vidū
Zem lielās zilgmes,
Kas no kupenas čukura
Līdz otras kupenas čukuram klā
Nez kur piesita ar divām
Platgalvēm naglām.
Viena bij auksta, tā saldēja deg
Otra kā degošs ciekurs
Ar asām sarkanām zviņām,
Kas man vaigos un visapkārt
Sniegā dūrās.
Tas toreiz bija, kad vējš
Kupenas līdz debesīm cēla.

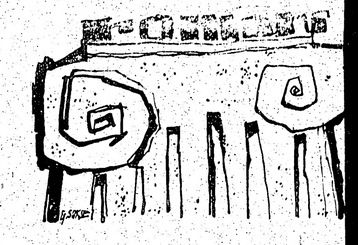

(100. turpinājums)

— Ārēji. Manī pašā nekas nav pār
jau tev rakstīju.

— Tu tiešām domā, ka mums jāprec
šām domā, ka tas būs labi?

— Ai, Bruni, Bruni! No kā tu tagad
Kādreiz tu teici — mūs šķir gadi. Šo
vairs nav nozīmes. Tautība? Šai zem
nešķir. Un es tevi mīlu, Bruni. Tāpat kā
tu brauci uz Birņiem. Varbūt pat vēl
tie gadi, kuŗos tevi biju pazaudējusi, n
rādījuši, ka dzīvei nav lielas jēgas, ja
cerību tevi sastapt.

— Un tu esi droša, ka nenožēlosi? T
es reizēm varu būt neciešams. Ka m
valoda. Un bez tam — šeit es vēl vairāk
reiz Latvijā jūtos latvietis. Tu maldie
ma, ka es ļaušos pārkausēties.

— Es, Bruni, Vācijā biju svešķermeni
pēc izcelsmes skaitījos vāciete, jo sirdī b
latviete — tevis dēļ.

— Latviete? Nē, Erika. Tā tu nekad n
tību nevar mainīt. Valodu var mācīti
var piesavināties, bet tautību mainīt
Savu tautu var mīlēt — un arī nīst, be
aiziet. Bet šoreiz tas arī vairs nebūtu

Gunars Irbe

Jaunās dzejas pirmais 2x2

IMANTAS APGĀDA ČETRI DZEJOĻU KRĀJUMI, KAS NAV VAIRS TAS PATS VECAIS

(Nobeigums)

GUNDARA PĻAVKALNA

dzeja pieder pie tām, kuŗu man nav izdevies īsti izprast un pieņemt. To var sacīt arī par krājumu „Caurspīdīgas ēnas" (1967.), kuŗā Pļavkalns turpina savas meditācijas par pasauli ap sevi, kuŗas vidū viņš pats — dzejnieks, cilvēks.

Pļavkalns ir daudz racies pasaules literātūrā. Šī zinātkāre ietekmējusi arī viņa dzeju, tai ir pasaulīgs plašums un vispusīga motīvu bagātība. Pieminēt turpat vai vienā elpas vilcienā Pompeju, Afriku, Danti un Petrarku, ķeltietes ugunsmatus, Hermesa vaibstus, Parīzes mīlnieces un Flamenko andalūzisko viņam nieka lieta. Tas ir varens atvēziens; bet šā pasaules plašuma vidū viņš pats (dzejnieks, cilvēks) šķiet klīstam it kā ietērpies bruņās, nejaudams savam „es" iejaukties dzejas rindas „protokolētajās" pasaules ainās. Pļavkalna dzeja ir pasaules pirboņas reportāža; un ir pareizi, ka šī pasaule dimd, rīb un mīlējas, nelaudama sevi pārveidot. Taču nav sajūtams, ka autors arī gribētu ieškelt kādu robu šajā freskā ap sevi. Varbūt sava krājuma pēdējā dzejolī viņš arī dod šava dzejnieka un cilvēka kvintesenci par to, kā viņš šīs lietas uztvēris:

Es klausos sava tāluma
Klusumā.
Vēroju savu debesu
Rietu.
Pa šo ceļu,
Gar dārziem un tīrumiem
Iešu tikai es,
Allaž tikai es.

Pļavkalns šoreiz iztirzājamā plejadē ir arī vienīgais, kas plašāk pieturējies pie „stingrajām formām, taču ne pašmērķtiecīgi.

RICHARDS RĪDZINIEKS

pēc savas nepelnīti recenzentu noklusētās debijas ar laikmetīgu tematu bagāto miniatūru (novelu) krājumu „Cirvis ozolā", tagad — Imantas serijā — debitējis ar dzejoļiem krājumā „Patiesību meklējot rakstītas ritmiskas piezīmes, lasāmas skaļā balsī" (1967.). Rīdzinieka dzejoļu krājuma virsraksts tomēr nav jāņem burtiski. Viņa dzeju var — ar labiem panākumiem — lasīt arī klusu!

Richarda Rīdzinieka „antidzeja" — viņš mēdz teikt, ka neesot dzejnieks — aptver kādos divdesmit gados radušos dzejoļu „produkciju". Tālab krājums arī iesākas ar dzejoli „Lazaretē", kas periodikā publicēts kaut kad četrdesmito gadu otrā pusē. Toreiz tā tiešām bija „antidzeja", turpat vai protestam līdzīga manifestācija pret tai laikā „no spalvas plūstošās" dzimtenes zaudēšanas dzeju, kas bija sākusi plūst pārāk viegli. Nez kāda iemesla pēc Rīdzinieks no dzejas slejām laikrakstu lappusēs tomēr drīz vien pazuda.

Tāpat kā savā prozā, arī dzejā Rīdzinieks ir ārkārtīgi koncentrēts, bet viņa koncentrētība izpaužas nevis hermētiskos dziļumos, bet atsegtā tiešumā:

Trīnu nazi, trinu trinu,
vergu virves griezt,
Dienu savos sapņos minu,
Dienu atnākam es zinu,
trinu nazi, trinu.

Rīdzinieka dzeja ir laikmetīga dzeja, tā ir arī polemiska, asa un skarba, bet šīs tiešums un nemākslotā atklātība izskan arī dzejoļos ar intīmi personisku ieskrāsojumu:

Tu nesaproti,
ka ikdienas nieku vidū
mīlu tevi
tik ļoti, ļoti.

VOLDEMĀRS AVENS

serijas pirmajos četros ir pirmais šāgada autors un pirmais īstais debitants. Viņa krājums „Caurumi" (1968.) ir reizē arī vispriecīgākā dzeja, no kuŗas staro staro vitāls dzīves prieks, everģēlīgs humors, brīžiem izziņēmēts it kā ar vieglām grafiķa rokas vadītām līnijām, un nekonformitāte. Avena dzeja ir arī pilnīgi tīra no „pasaules nabas' filozofijas, un savu lomu pasaulē, dzejā un cilvēkos Avens raksturo tituldzejolī „Caurumi":

Esmu caurums,
kas palika
izvelkot naglu
no dēļa
laivai,
kas gribēja peldēt.

Ļoti pieticīgi! Bet reizē arī uzskicējot milzīgu laikmetīgu pasnorāmu: vai mēs visi neesam tādi caurumi laivā, kas gribējusi peldēt? Tulko kā gribi — vienmēr kaut kā būs pareizi.

Tā jau ir varēšana rīkoties ar modernās dzejas līdzekļiem, fantazijas iekustināšana, kuŗai jāseko lasītāja aktivitātei.

Esmu auns,
kam kauns
no aitām vairāk
(ne)kā Dieva,

savu grēcinieka dzejnieka portretu zīmē Avens krājuma pēdējā dzejolī. Šis mazliet nešpetni grēcīgais pavīd šur tur Avena dzejā, un to lasot nokrīt kā slogs visas neirastēnijas, visas šaubas un saspringtība. Bet tā ir veselīga, ne iemidzinoša terapija, jo aiz Avena dzejas jūtams nesamaitāts, dzīvi apliecinātājs straujums, kas vada viņa roku, arī rakstot par ironisko dzīves īstenības atnu, kuŗā gudrs papagailis Cārlijs ir biktstēvs tādiem, kas „ar senču skaņām, vienādām maņām / un vaimanām sirdī un māgā" sanāk kopā, lai „rastu kādu miera slieku". Ko dzird papagailis biktējam?

Tās pašas varonības, sāpes.
Tās pašas slāpes
kā vecas uniformas.

Papagaiļa „grēku piedošana" izskan nesaudzīgi, bet priecīgi:

„Šai spēlē grūti atrast kādu,
kas nav traks.
Labāk rādiet savu
dziesmu māku..."

Ja gribam, šeit varam atrast „filozofiju": ne jau stāsti par bijušu varonību, par sāpēm un vecām uniformām ir tas, ar ko mums jāpilda dzīve, bet ar „dziesmu māku", ar kaut ko, kas apliecinātu, ka mēs joprojām kaut ko konkrētu varam un spējam darīt. Tādējādi Voldemārs Avens kļūst „sabiedrisks", kritisks. Bet, pretstatā šabloniskajam, viņš nevicina šaustīšanas pātagas. Ar pātagām taču tikai vergus dzen pie darba.

Gandrīz katrs Avena dzejolis ir pilns šāda gaiša, priecīga un tieša spontānā vieglumā uzrakstīta vērienīguma. Ja šī dzeja mūs neierosina uz drusku priecīgāku savas vietas ieraudzīšanu pasaulē, tad gan esam nosodīti uz mūžīgu rūgšanu, skābšanu un vaimanāšanu.

Imantas serijas pirmais 2x2 izskatās sprigans un intensīvs. Tajā nav „klasiķu" un „nopelniem bagāto" nogludināto rindu formālās pabeigtības. Tieši še saskatāmas pašas priecīgākās dzirkstis: tā ir nesastingusi dzeja, kas top, lai veidotos tālāk.

Aleksandrs Joma beidzis Torontо universitāti ar B. A. gradu ģeogrāfijā. Viņš ir Ontario Compensation Board darbinieku apmācību nodaļas vadītājs un lasa lekcijas Toronto universitātes vakara kursos. A. Joma pieder pie korporācijas Frat. Latviensis saimes.

Biruta Senkēviča

SNIEGA KUPENAS

Bērnībā sniega bij vairāk,
Un augstāk kupenas cēlās,
Dziļāk es iebridu sniegā,
Pēros pūkainā miglā
Tā kā pa vannu,
Bet gurusi apsēdos
Baltuma vidū
Zem lielās zilgmes,
Kas no kupenas čukura
Līdz otras kupenas čukuram klājās.
Nez kur piesita ar divām
Platgalvēm naglām.
Viena bij auksta, tā saldēja degunu manu,
Otra kā degošs ciekurs
Ar asām sarkanām zvīņām,
Kas man vaigos un visapkārt
Sniegā dūrās.
Tas toreiz bija, kad vējš
Kupenas līdz debesīm cēla.

Alise Dzirkale—Cennne

Latviešu mūzikas reprezentācijas koncerts Ņujorkā

ALAs kultūras biroja un Ņujorkas latviešu organizāciju padomes 23. februārī Town Hall zālē rīkotais latviešu mūzikas reprezentācijas koncerts bija ievadījums Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres sarīkojumiem. Programmā latviešu komponisti pārstāvēja klasisko, romantisko, impresionistisko, moderno un ultramoderno skolu, sākot ar J. Vītolu, turpinot ar A. Kalniņu, J. Mediņu, V. Dārziņu, T. Ķeniņu un beidzot ar laikmetīgās mūzikas pārstāvjiem A. Šturmu un G. Poni. Piedalīties bija aicināti basbaritons J. Kļaviņš, jaunais izcilais pianists A. Ozoliņš, amerikāņu pianists R. Mumpers un V. Krolla kvartets.

Programma šoreiz bija savdabīga: vispirms modernā mūzika, tad klasiskā. Jānis Kļaviņš dziedāja 4 A. Šturma dziesmas ar A. Kraujietes tekstu — „Migla", „Atnākšana", „Mistērija" un „Mīlas pilgrims", arī 4 tautā iemīļotās A Kalniņa dziesmas — „Krīvs", „Jau aiz kalniem", „Aizejot" un „Es brīnos". Visas A. Šturma dziesmas rakstītas ļoti zemā tesitūrā, kas baritoniem var sagādāt grūtības, tās arī grūti interpretējamas. Šīs savdabīgās dziesmas varētu apzīmēt par drāmatiskām mistikas un noskaņu dziesmām, tās nedod iespēju dziedātājam „izdziedāties" un parādīt savu balsi visā košumā, bet prasa labas tēlošanas un pārdzīvojuma spējas. Tās J. Kļaviņam arī izdevās parādīt, sevišķi „Migļā", ar ilustrātīvo pavadījumu, un „Mīlas pilgrimā". Toties A. Kalniņa dziesmas sildīja ar liriku, romantismu un jauko melodismu. Tās šķita ļoti tuvas J. Kļaviņa dvēselei un mūzikālitātei. Sevišķi izcēlās viņa dziedošais piano, iejušanās katras dziesmas tekstā, kā arī labā dikcija; tomēr šis skaistās balss īpašnieks un labais kamerstila dziesmu interprets agrāk dzirdēts labākā „formā".

Pianists Arturs Ozoliņš apliecinājis sevi par labu klāsiskās, romantiķu un Prokofjeva mūzikas interpretu. Vēl nesen dzirdējām viņu kā labu kamermūziķi P. Čaikovska „Trio", bet šoreiz kā labu laikmetīgās mūzikas izpratēju un iejūtīgu, uzmanīgu pavadītāju. Daudz krāsu bagātības un kontrastu viņa spēlē dzirdēja V. Dārziņa grūtajā „Triticco Barbaro" (pirmatskaņojums Ņujorkā), kuŗu pianists veica labā tehnikā. Latviskā vienkāršumā un sirsnībā izskanēja J. Mediņa „Sonatīna". A. Ozoliņš ir ļoti mūzikāls, viņam laba tehnika izjusts priekšnesums, dziedošs tonis un spraigs temperaments, vienīgi pedalizācija dažviet varēja būt tīrāka.

T. Ķeniņa „Trio" vijolei, čellam un klavierēm (arī pirmatskaņojums) rakstīts laikmetīgākā garā, tomēr tajā daudz lirikas, dzīvīguma, melodijas un krāsu bagātības. Trio dalībnieki V. Krolls, A. Tverdovskis un A. Ozoliņš to veica labā saskaņā un saspēlē, kaut vijoles solo vietās grībējās dzirdēt skanīgāku kantilēnu.

Klausītāji ar lielu interesi gaidīja izskatēto un Ņujorkas latviešu publikā vēl nedzirdētā jaunā komponista G. Pones skaņdarbu „Frammento" (pirmatskaņojums). Ko teikt par šo svadabīgo, klausītāju ausīm „pārmoderno" darbu? Tajā nav noteiktas formas, nevienas nobeigtas temas, bet šķautnaini ritmi, glissando un negaidīti skaņu efekti, kaut arī vietām gleznaini. Nepazīstot to kompozicijas stilu, kuŗā strādā komponists, jāatsakās no sprieduma, vienīgi var piebilst, ka viņa mūzika pārsteidza, bet neiesildīja klausītāju sirdis. Iepriecina, ka G. Poni labi novērtē amerikāņu mūzikas aprindās. Viņš ir uz interesanta jaunu meklējumu ceļa, kuŗā cerams, atradīs savu pareizo un palīekamo stilu, un tad klausītāji, varbūt, būs pieraduši arī pie ultramodernās mūzikas nemelodisma, efektiem un trokšņiem. Grūto un gaŗo G. Pones skaņdarbu briljantā tehnikā un modernās mūzikas izpratnē spēlēja amerikāņu pianists R. Mumpers.

Koncerta kulminācijas punkts bija J. Vītola ievērojamais stīgu „Kvartets G mažorā", kuŗu arī dzirdējām pirmoreiz Ņujorkā. Šis skaidrā klasiskā formā rakstītais kvartets ir pilns brīnišķīgu melodiju, lielas vienkāršas sirsnības un pieskaitāms pie mūsu labākajiem kamermūzikas darbiem. Kvarteta dalībnieki — V. Krolls (pirmā vijole), V. Stons (otra vijole), H. Zaratzians(viola) un A. Tverdovskis(čells) — to bija labi izpratuši un sniedza skaistu izpildījumu, saistot ar dzīvu garu, skaistu kantilēnu un skaidru techniku, arī sajūsminot ar brīnišķīgo „Piccicato intermezzo" nevainojamā technikā un dziļā izjūtā. Visi četri mūziķi bija labi iejutušies skaņdarbu stilā un formā, veica to jaukā harmoniskā saspēlē. Viņi arī solījušies šo Vītola „Kvartetu" uzņemt savu koncertturneju repertuārā. Klausītāji ar nerimstošiem aplausiem sumināja mākslinieku.

Koncerts bija labi apmeklēts (vairāk par 500 klausītāju, to vidū daudz jaunatnes), kaut rīkotāji bija cerējuši uz vēl lielāku skaitu. Klausītāju pulkā vienīgi dzirdēja jautājumu: „Vai tad bez A. Šturma neviens cits latviešu komponists neraksta laikmetīgas dziesmas?" Tiesa, 7 — 8 A. Šturma dziesmas jau atskaņotas latviešu mūzikas pirmajā reprezentācijas koncertā, arī vēl kādā citā lielākā koncertā; tādēļ būtu interesanti dzirdēt arī kādu citu laikmetīgāku komponistu. Dažī izteica nožēlu, ka koncerta pirmajā daļā nav atskaņota latviešu folkloras mūzika, bet daudzi uztraucās, ka tik lielā latviešu jubilejas koncertā no 7 programmas mākslinieķiem 5 bija svešzemnieki, kuŗiem jāmaksā liels honorārs. Vai tad ansambļiem, vismaz trio, nevarēja atrast mūziķus pašu latviešu mākslinieku vidū, ja mums ir tik izcili solisti un arī ansambļu mūziķi, kā N. Auziņa, I. Nāruns, U. Baumanis un citi? Par to lai spriež rīkotāji.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Raiņa un Aspazijas gadagrāmata 1968. gadam", veltīta Aspazijas 100 gadu piemiņai, redakcijas kolēģijā Velta Rūķe-Draviņa, Bruno Kalniņš un Jānis Kārkliņš, Niklāva Strunkes vāka zīmējums, izdevis Raiņa un Aspazijas fonds Zviedrijā, 136 lpp.

„Daugavas Vanagu Mēnešraksts" Nr. 1 (117), šāgada janvāra un februāŗa burtnīca, DV centrālās valdes izdevums Latvijas brīvībai un labākai nākotnei, atbildīgais redaktors V. Hazners, 80 lpp.

KULTŪRAS CHRONIKA

Zviedrijas latviešu mākslinieks Voldemārs Balutis pērnruden guvis labus panākumus Minchenē, šai Vācijas mākslas centrā izstādīdams savas skulptūras. Labvēlīgas atsauksmes par viņa īpatnējā tehnikā — vara un bronzas savienojumā — darinātajiem darbiem bija ievietojuši vairāki vācu laikraksti. Šogad V. Balutis plāno rīkot otru izstādi Vācijā, bet Latviešu nacionālais fonds paredzējis viņa darbus sūtīt uz ASV rudenī rīkojamai izstādei. Arī Austrālijas latviešu mākslinieks Kārlis Veinbergs ar savām gleznām Minchenes izstādē izraisījis ievērību un guvis ļoti atzinīgas atsauksmes presē.

Osvalda Liepas pēdējā ALAs konkursā atzinību ieguvušā drāma 3 cēlienos „Pusbāreņi" pavairota rotātora tehnikā un pieprasāma autoram (177 Quebec Ave, Toronto 9, Ont., Canada). Tāpat pavairotas un interesentiem pieejamas dažas agrāk uzrakstītās lugas: „Citi laiki" — komēdija 3 cēlienos (ieteikta izrādēm ALAs 1963. gada konkursā), „Svētvakarā viesis" — viencēliens bērnu izrādēm, „Pēdējais latvietis" — sazviedriska tiesa 3 cēlienos un „Nevienādās puses" — komēdija 2 cēlienos (iepriekšējās pārstrādājums samazinātam tēlotāju skaitam).

—

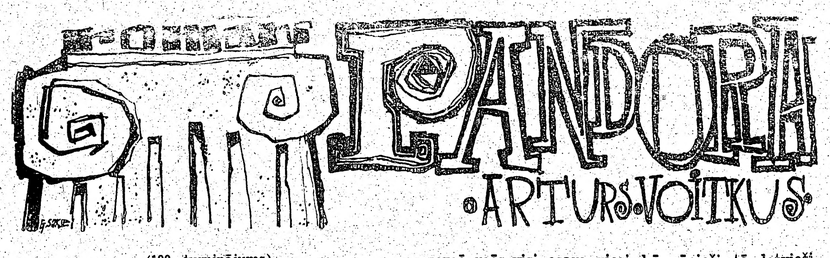

(100. turpinājums)

— Ārēji. Manī pašā nekas nav pārvērties. Es jau tev rakstīju.

— Tu tiešām domā, ka mums jāprecas? Tu tiešām domā, ka tas būs labi?

— Ai, Bruni, Bruni! No kā tu tagad vēl bīsties? Kādreiz tu teici — mūs šķir gadi. Šodien tiem vairs nav nozīmes. Tautība? Šai zemē tā vairs neškiŗ. Un es tevi mīlu, Bruni. Tāpat kā toreiz, kad tu brauci uz Birņiem. Varbūt pat vēl vairāk. Jo tie gadi, kuŗos tevi biju pazaudējusi, man ir pierādījuši, ka dzīvei nav lielas jēgas, ja man nav cerību tevi sastapt.

— Un tu esi droša, ka nenožēlosi? Tu zini, ka es reizēm varu būt neciešams. Ka man skarba valoda. Un bez tam — šeit es vēl vairāk nekā kādreiz Latvijā jūtos latvietis. Tu maldies, domādama, ka es ļaušos pārkausēties.

— Es, Bruni, Vācijā biju svešķermenis, kaut arī pēc izcelsmes skaitījos vāciete, jo sirdī biju kļuvusi latviete — tevis dēļ.

— Latviete? Nē, Erika. Tā tu nekad nebūsi. Tautību nevar mainīt. Valodu var mācīties, ierašas var piesavināties, bet tautību mainīt — nekad. Savu tautu var mīlēt — un arī nīst, bet ne no tās aiziet. Bet šoreiz tas arī vairs nebūtu svarīgi. Šai zemē mēs visi esam viesi, kā vācieši, tā latvieši. Par ko tu smīni?

— Es gaidu, kad tu beigsi filozofēt un noskūpstīsi savu līgavu. Pats aizrādīji uz Birņu pāra smalkjūtīgo rīcību!

o
oo

No Aivara Avoța vēstule pienāca īsi pirms Ziemsvētkiem. Kad Ilga bija avīzē izlasījusi ziņu par Aivara atgriešanos Jelgavā, viņa jau nākošajā dienā aizrakstīja uz Rīgu kādai paziņai, kuŗas adresetai bija zināma, un lūdza noskaidrot, kur Aivars apmeties. Tā Ilgas vēstuli bija nosūtījusi tālāk Aivaram.

Aivars rakstīja ļoti īsi. Veselība esot laba, darbs neesot grūts — ziemeļos esot palaikam bijis grūtāk. Cerot dabūt dzīvokli kādā no jaunajiem namiem. Jelgava esot pārvērtusies, Ilga to vairs nepazītu. Tas — vāciešu un latviešu fašistu nopelns. Cietēja tagad esot latviešu darba tauta. Viņš novēlot Ilgai labu laimi otrā laulībā. Vēstules beigās bija piemetināts, ka viņš vēl vienmēr valkājot 43. numura kurpes — Kanadā gan, laikam, esot citādi mēri, bet viņa jau varot pārlēst, — svarā arī neesot pieņēmies. Krekla lielums esot tas pats, kas agrāk. Tikai, no Dieva puses, lai viņam nekā nesūtot! Daži sūtot radiem un paziņām sainīšus, bet tā esot pēdējā muļķība; viss esot uz vietas dabūjams.

Jau nākamajā dienā Ilga devās uz veikalu un sāka gādāt mantas. Nevarēdama visu pirkumu pati pārnest, viņa preces lika piesūtīt mājās. Kad tās ieradās, Ilga vēl bija pilsētā, un Turtuliņš, no dienas maiņas pārnācis, pirmais ieraudzīja lielo preču nama saini. Sūtījums bija adresēts viņam.

Dīvaini, viņš nekā nebija pasūtinājis. Mazliet nedroši un kavēdamies, viņš saini atplēsa. Tur bija vīriešu veļa, uzvalka un mēteļa drānas, kamzolis, kurpes, zeķes, kabatas lakati.

No tik labas drānas viņa uzvalks nebija darināts, un tik lepnas kurpes viņš arī nevalkāja. Viņš zināja, kam pirkums nodomāts, kaut arī Ilga par to nekā nebija teikusi. Dalītām izjūtām Turtuliņš saini aizvēra. Viņam nebūtu žēl, nē, viņš mudinātu sūtīt vēl un vēl, ja vien Ilga pret viņu atkal izturētos kā pret cilvēku.

Kopš tās dienas, kad avīzē bija raksts par Aivaru, viņa ar Turtuliņu vairs nebija runājusi vairāk kā jā un nē, labdien un ardievu. It kā viņš būtu vainīgs Aivara nelaimē!

Turtuliņš vēl vienmēr stāvēja saiņa priekšā, kad aiz viņa noklaudzēja durvis. Viņš atskatījās — nācēja bija Ilga.

— Ko tu tur rakņājies? Nevari likt mierā?

— Nezināju, Ilgucīt. Bija uz mana vārda, domāju — tas man.

— Es arī esmu uz tava vārda, bet tas vēl nenozīmē, ka esmu tavs īpašums.

— Vai to visu varēs vienā sainī aizsūtīt? — laimīgs, ka Ilga atkal ar viņu runā, Turtuliņš centās sarunu stiept gaŗumā.

— Un tev kas? Žēl, ka tik daudz? Žēl no savas pārpilnības dot tādam, kam nav nekā?

— Žēl? Man žēl?! Bet Ilgucīt! Savu pēdējo krekla... visu... Kā tu gan runā! Man lai būtu žēl, ja manās rokās paliek viņa lielākais dārgums! Man nekā nav žēl.

Ilgas skatienā parādījās riebums, un Turtuliņš tūlīt nožēloja teikto. Viņš sarāvās un raudzīja kļūdu izlabot:

— Protams, tas tikai tā... salīdzinājumā teikts. Tagad jau, kad viņš atradies... man vairs nekādu tiesību... Vai es drīkstu tev palīdzēt saini sakārtot?

— Liecies mierā! Un tā kā tu pirkstu tām mantām nepiedurtu!

Nākamajā dienā Ilga pusdienas darba pārtraukuma laikā saini nosūtīja. Par to bija jāsamaksā skaidrā naudā. Tik daudz viņai nebija, tāpēc no Griezes aizņēmās divdesmit dolaru. No mantu pieņemšanas iestādes pārnākusi, viņa piecus dolarus atdeva Griezem atpakaļ.

— Paldies, Vincent, jūs man esat labākais, krietnākais draugs šai grūtajā laikā. Ja man jūsu nebijis...

— Bet jums taču ir jūsu... hm... — e — vīrs! Turtuliņa kungs!

— Nepieminiet! Ziniet, ko viņš vakar teica? Man uz tevi nav nekādu tiesību, — to viņš teica! Vai tā runā vīrietis? Ne Aivars, ne jūs tā neteiktu.

— Viņš gribēja būt godīgs.

Ilga Griezes atbildi nevēroja. Viņa turpināja:

— Vai īsts vīrietis labprātīgi atsakās no tā, kas viņa rokās? Bet šī jēra dvēsele: man nav tiesību... Kaut vienu vienīgu reizi būtu uzsitis dūri uz galda! Velkas kā pusmirusi muša pa ķīseli.

— Jūs, Ilgas kundze, esat netaisna. Jūsu vīrs ir enerģiskākais un darbīgākais cilvēks mūsu kolonijā. Kuŗš cits strādā dubultdarbu un bez tam vēl pats ceļ māju? Viņš ir vienreizējs.

(Turpinājums sekos)

Latvija mūs...

(Pārnesums no 1. lpp.)

J. Gailīti. Valdē no līdzšinējām amatpersonām ievēlēja R. Norīti (ar 21 balsi), A. Kvēpu, (17) un A. Ancānu (14), bet no jauna E. Ozolu (13), A. Akmenim un A. Taubem paliekot kandidātos. Revīzijas komisijā, kuŗu vienmēr ievēl uz 1 gadu, izraudzīja V. Muktu (20), A. Čivzeli (17) un V. Brasliņu (14). Goda tiesā ievēlēja A. Liepiņu, V. Grāveli un P. Vītolu. Vēlēšanu gaitu šogad ievērojami sekmēja iepriekš izraudzītās nominācijas komisijas (E. Robežgruntnieks, J. Gailītis un V. Mukts) paveiktais darbs. Bez tās apzinātajiem un nominētajiem kandidātiem atsevišķos gadījumos tādus minēja arī delegāti.

Sapulcē piedalījās 22 balss tiesīgi delegāti no visām Kanadas DV nodaļām, kā sapulces ievadījumā ziņoja mandātu komisijas pr-dis E. Robežgruntnieks. Par sapulces vadītājiem izraudzīja J. Gailīti un E. Robežgruntnieku, bet par sekretāriem R. Norīti un K. Līcēnu. Darba gaitas ievadījumā par izciliem nopelniem organizācijas darbā E. Krūka un V. Hazners organizācijas zelta nozīmi pasniedza DV Niagaras nodaļas valdes pr-dim J. Celmam.

Pirmās dienas nobeigumā DV namā notika draudzības vakars ar priekšnesumiem, kurā kopā ar delegātiem piedalījās ap 200 apmeklētāju. Sarīkojumu atjautīgi vadīja DV teātŗa Kanadā dalībnieks E. Ābele, pastāstot vairākus jautrus atgadījumus un anekdotus no kaŗavīru dzīves. Austrālijas latviešu jaunās paaudzes rakstnieka Uļža Siliņa veiklās asprātības lasīja Inta un Rudolfs Purvs, bet DV dzīves „šķērsgriezumu" ventiņu mēlē sniedza Krišs Ķepals, izpelnoties klausītāju atsaucību. Pacilātību un sarīkojuma labo gaisotni vairoja tagad plaši pazīstamais DV vīru koris Kanadā (skaņu plašu ansamblis) I. Saksa vadībā. Sarīkojuma tālākā norisē Kanadas DV zemes valdes pr-dis E. Krūka sumināja arī Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗus J. Lūsi un igauņu majoru B. Lēmanu, pasniedzot piemiņas veltes.

Delegātu sapulces priekšvakarā, 1. martā, DV namā E. Krūka atklāja arī mākslinieka E. Damberga gleznu izstādi. Tajā skatāmi 29 darbi, no kuŗiem pārdotas 6 gleznas. Izstāde turpināsies līdz 10. martam.

Kanadas vanadžu salidojums notika atsevišķi, par kuŗu, tāpat kā par delegātu sapulces lēmumiem ziņosim mūsu laikraksta nākošajos numuros.

R. N.

Kanadas DV...

(Pārnesums no 1. lpp.)

vus darbības principus — palīdzēt, cik mūsu spēkos, mūsu cietējiem brāļiem, lai kur tie atrastos.

Mēs aicinām un lūdzam visus latviešus atbalstīt mūsu darbu un mērķus tādā pašā uzticībā un paļāvībā, kā tas bijis līdz šim.

Latvijas dibināšanas 50. jubilejas gads lai ir jauns spēku un lielu darbu rosinātājs šodien un arvien nākotnē.

Dievs, svētī Latviju!

VENTAS GAIDU VIENĪBA HAMILTONĀ

Ventas (10.) gaidu vienība nesen nosvinēja 16. gadasvētkus, rīkojot darbu skati, uzstājoties ar priekšnesumiem un apliecinot modru garu. Augšējā uzņēmumā pa kreisi: Vadītājas vietniece I. Intenberga (pa kreisi) un lielgaida A. Majoriņa gaidu darbu skatē. — Augšā pa labi: Vadītāja G. Upīte piestiprina dzimtenes gaidas atšķiru Dz. Treimanes ietērpam. — Apakšā pa kreisi: Vienības priekšniece vad. Dz. Majoriņa (pa kreisi) un vad. A. Treimane. — Apakšā pa labi: Vadītājas vietniece I. Majoriņa un vadītāja N. Pulciņa ar jaunā kajām guntiņām (pa labi) Viju Bleku un Viju Kraukli pēc solījuma nodošanas. Foto: Dz. Majoriņa.

Draudze ar īpašumiem 150.000 dol. vērtībā

TORONTO LATVIEŠU SV. ANDREJA EV.-LUT. DRAUDZES GADA SAPULCE

Sv. Andreja draudzes gada sapulci, piedaloties 72 draudzes locekļiem, baznīcas telpās 25. februārī atklāja draudzes pr-ks R. Roze, bet vadīja A. Svenne, protokolējot I. Plīsei. Papildinot jau iepriekš izgatavotos rakstveida darbības pārskatus, īsu ziņojumu par draudzes saimniecisko stāvokli sniedza grāmatvede Anna Grigale. Draudzes padomes un visu nozaŗu pašreiz kopīgie līdzekļi ir 30.261,55 dol. Vērtspapīros (Latviešu nama akcijās) ieguldīti 400 dol., bet baznīcas iekārtas un nozaŗu kustamās mantas kopvērtība ir 19.401,95 dol. Nekustamais īpašums — baznīca pirkta kopīgi ar igauņu draudzi, un Sv. Andreja draudzes ieguldījums tajā ir 72.500 dol., no šīs summas gan jāatskaita vēl atlikušais parāds 19.475 dol. apmērā. Lauku īpašuma Sidrabene zemes un ēku vērtība ir 46.900 dol. Reizē ar to draudzes īpašumu kopvērtība pārsniedz 150.000 dol. Pie draudzes pastāv arī veco ļaužu mītnes fonds, kurā pašreiz ir 8278 dol., bet kopā ar aizdevumu Sidrabenei 14.732 dol.

Dažus papildinājumus pie kases pārskata sniedza arī kasieŗa palīgs V. Klepers, galvenokārt pakavēdamies pie atsevišķajiem ienākumu un izdevumu posteņiem. Draudzes locekļu maksājumos saņemti 23.193 dol., bet kollektēs 2550 dol. Lielākos izdevumus prasījusi baznīcas uzturēšana, kanclejas darbība un atalgojumi.

Draudzes pr-ks R. Roze sniedza vispārēju pārskatu par draudzes locekļu sastāvu un statistiku, par ko mūsu laikrakstā jau ziņots.

Revīzijas komisijas ziņojumā, kuŗu nolasīja J. Pētersons, norādīts, ka draudzes garīgā un saimnieciskā darbība aizvadītajā gadā bijusi aktīva, ievērojami pieauguši arī draudzes līdzekļi. Kase un grāmatvedība atrasta labā kārtībā, tomēr nākotnē būtu vēlami daži grāmatvedības pārkārtojumi, lai iekšējie naudas pārskaitījumi dažādajās nozarēs būtu vieglāk pārskatāmi.

Visus ziņojumus gada sapulces dalībnieki pieņēma bez debatēm un iebildumiem.

Plašākas pārrunas izraisīja J. Bārdiņa ierosinājums iesniegt protesta rakstus Amerikas baznīcas un Pasaules baznīcas padomēm par kaitīgu ieskatu paušanu politiskajās deklarācijās un publiskos memorandos, kuŗi mazina cīņas sparu un gribu. Katrā ziņā Baznīcas augstākā vadība nedrīkstētu runāt visu draudžu vārdā. Pēc vispusīgām debatēm sapulce vienojās, ka šāds iesniegums būtu lietderīgs, bet tas vispirms ierosināms Latvijas baznīcas virsvaldē un LELDAA. P. Plīsis ierosināja par to informēt Austrumu sinodi, pie kuŗas pieder arī Sv. Andreja draudze.

J. Bārdiņa ierosinājumā pārrunāja arī jautājumu par dievkalpojumiem angļu valodā, kas kaitētu latviešu valodas un kultūras vērtību saglabāšanai. Pēc J. Bārdiņa iesniegumā izteiktajām domām, draudzei nebūtu jānodarbojas ar „atlūzušo zaru" atgriešanu. Vairāki runātāji aizrādīja, ka draudzē visi dievkalpojumi notiek tikai latviešu valodā, bet angļu valodas jautājums pašreiz nemaz nav aktuāls. Māc. A. Čops izteicās, ka, pieaugot jaukto laulību skaitam, ne tikai Sv. Andreja draudzē, bet vispār Kanadā un ASV var sākties pārrunas baznīcas virsvaldē, bet tas ir tālākas nākotnes jautājums. No tīri latviskā viedokļa raugoties, šāda stingra nostāja būtu attaisnojama, bet tā varētu novest no vispār kristīgā ceļa. Ierosinājumu un pārrunas pieņēma zināšanai un eventuālām tālākām studijām.

Vēl trešo ierosinājumu J. Bārdiņš iesniedza attieksmē uz Sidrabenes izbūves plānošanu, ieteicot bērnu vasaras nometnes paplašināšanai vēl piepirkt zemi, tāpat arī brīvdabas baznīcai. Zemes piepirkšanas iespējas pašreiz pastāv, bet, kā zināms, Burlingtonas pilsētas paplašināšanas plāni var skart Sidrabenes territoriju. Bez tam Sidrabene atrodas ģeografiski ļoti izdevīgā vietā, un to var ērti sasniegt kā Toronto, tā arī Hamiltonas un citu apkārtējo pilsētu latvieši, tāpat no vairākām vietām ASV. Pēc vispusīgām pārrunām jautājuma tālāku kārtošanu uzdeva draudzes padomei, ieteicot sekot notikumu attīstībai un vajadzības gadījumā sasaukt draudzes ārkārtas sapulci.

Draudzes operātīvo budžetu šim gadam pieņēma 28.250 dol. apmērā, bet draudzes locekļu nodevas noteica 30 dol. vīriešiem un 15 dol. sievietēm. No budžeta summām 200 dol. atvēlēs LNAK Latvijas dibināšanas 50 gadu fondam, bet 4000 dol. paredzēts atmaksāt no Sidrabenes aizņēmuma veco ļaužu mītnes fondam.

No draudzes padomes locekļiem šogad bija pārvēlami 7, no kuŗiem vairs nekandidēja E. Kronis un E. Veiss, bet jau agrāk bija atteicies A. Kajaks, kam padomē vēl bija atlicis viens darbības gads. Viņa vietā ievēlēja A. Bramani. Padomē uz 3 gadiem ievēlēja līdzšinējos E. Milleru, A. Kalniņu, E. Melli, A. Pauzeru un J. Bārdiņu, bet no jauna A. Spricenieku un A. Zaķi. Revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos — J. Pētersonu, J. Pālēnu un R. Ģimi.

Pēc gada sapulces jaunievēlētā padome sanāca konstruešanās sēdē un par priekšsēdi izraudzīja līdzšinējo R. Rozi, par viņa vietnieku A. Liepiņu; sekretārs būs M. Vāgners, sekretāra vietnieks E. Lūsis, kasieris E. Millers, kasieŗa palīgi K. Ozola un V. Kleperis, inventāra pārzinis A. Pauzers un padomes locekļi J. Bārdiņš, V. Innus, A. Leja, A. Spricenieks, A. Zaķis un A. Bramanis. Par draudzes pārstāvjiem apstiprināja: Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres rīcības komitejā R. Rozi, Latviešu namā Toronto — J. Liberi, LNAK padomē — A. Sproģi, TLTA — J. Liberi, draudzes svētdienas skolā — E. Melli un palīdzības fondā — A. Pauzeru, E. Kroni un J. Irbi. Baznīcas ēkas komitejā no padomes vidus izraudzīja A. Kalnu, A. Sproģi, J. Petzalu, J. Liberi un A. Briedi.

R. N.

Ar akordeonu pa veco pasauli

Akordeonists Harijs Birkens, par kuŗa panākumiem Montrealas televīzijā mūsu laikrakstā jau vairākkārt ziņots, pašreiz atrodas Eiropas turnejā kā CBC džesa orķestŗa dalībnieks.

Šīs turnejas galvenais mērķis ir kanadiešu kaŗavīriem, kuŗi NATO spēku ietvaros stacionēti Eiropā, sniegt izklaidēšanos, reizē veicinot sparu un rosmi turpmākajam dienestam. Lielākā koncertu daļa notiek Rietumvācijā, kur visvairāk stacionētas kanadiešu vienības.

Gaidītā garā apraksta vietā par Eiropā gūtajiem iespaidiem Harijs Birkens atrakstījis pavisam īsi: „Ir tik patīkami būt atkal vecajā kontinentā. Vietas, kuŗas skatītas agrāk, tagad pārvērtušās pavisam citā izskatā! Bet pats galvenais — mūs visur saņem karaliski, taisni pasakaini!"

H. Birkena Montreālā izdotā skaņu plate, „Latvian Dance Party" guvusi labu piekrišanu latviešu vieglās mūzikas un jautras satikšanās brīžu cienītājos, tādēļ jādomā, ka Harijs Birkens drīz vien stāsies pie jaunas plates ieskaņošanas.

J. L.

Harijs Birkens

Mazas draudzes sekmīgs darbs

Vienīgajā latviešu baptistu draudzē Kanadā ir tikai 93 locekļi, bet tie aizvadītajā gadā draudzei nodevuši 9824,87 dolarus. — To liecināja draudzes mācītāja R. Ekšteina sniegtais darbības pārskats draudzes gada sapulcē 14. februārī Valmera ielas baznīcas telpās, piedaloties 34 dalībniekiem. Notikuši 53 dievkalpojumi, 31 bībeles stunda, 8 reliģiski-ētisku pārdomu un 4 diskusiju vakari. Pārdomu vakaros referējis draudzes mācītājs, bet mūzikālus priekšnesumus sniegusi soprāns Maiga Dežardēna, baritons P. Geistauts, pianiste Marta Tūtere un draudzes koris dir. A. Purva vadībā. Kori vada Ž. Gertners, un pašreiz tajā ir 33 dziedātāji. Koris dziedājis draudzes dievkalpojumos, kuŗus kuplinājusi arī soprāns Marta Cakare no Čikagas, kā arī uzstājies Ņujorkā. Māc. R. Ekšteina redakcijā iznāk draudzes mēnešraksts „Idejas un ideāli".

Draudzes svētdienas skolu apmeklē 35 bērni, kas mācās skolotāju B. Ekšteines un M. Brukšteines vadībā. Darbojas arī jaunatnes pulciņš ar 15 dalībniekiem, kuŗa pašu ievēlētās valdes priekšsēde ir Ilze Ābele. Māsu pulciņā, kuŗu vada H. Zariņa, ir 24 dalībnieces.

Misijas darbam Rinkonā draudze atvēlējusi 1000 dol., bet misionāres O. Gobas darbs Indijā atbalstīts ar 204 dol. Palīdzības darbā izlietoti 1230 dol., galvenokārt sainīšu sūtīšanai trūkumcietējiem okupētajā Latvijā. Saistību kārtošanai ar Kanadas baptistu savienību izdoti 434 dol. Sapulce vienojās arī turpmāk sekmēt Amerikas latviešu baptistu apvienības nometnes izbūvi Bukskauntijā, tāpat katru mēnesi nosūtīt 50 dol. māc. A. Eichmaņa vadītajai misijai Rinkonā, kurā darbojas arī bijušais draudzes loceklis J. Arājs, kas Toronto atstāja pērnajā gadā.

Draudzes padome turpinās darbu līdzšinējā sastāvā, izņemot E. Straumeru, kuŗa vietā ievēlēja J. Statku. Draudzes vecākais ir L. Nams, sekretārs V. Skudra, saimniecības jautājumu kārtotājs V. Simanovskis un valdes locekļi H. Jansons un Ž. Gertners, bet revīzijas komisijā darbojas A. Sudmalis un K. Treilons. Draudzes padomes darbu vada māc. R. Ekšteins.

O. K.

VECUMA PENSIJAS

Kā ziņo Canadian Scene, sākot ar šāgada 1. janvāri, vecuma pensijas paaugstinātas no 75 dol. uz 76.50 dol. mēnesī. Līdz 1965. g. vecuma pensijas maksāja 70 gadu vecumu sasniegušajiem, pēc tam vecuma robežu ar katru gadu samazināja ar aprēķinu, lai ar 1970. gadu pensiju varētu saņemt visi 65 gadu vecumu sasniegušie, ja tie nodzīvojuši Kanadā vismaz 10 gadu.

Kanadā nav ierobežota pensionāru pārvietošanās no vienas dzīvesvietas uz otru. Ja kāds pensionārs Kanadā dzīvojis kopš 21. dzimšanas dienas 25 gadus, tas var saņemt pensiju, kaut arī dzīvotu ārpus Kanadas. Ja pensionārs nav nodzīvojis tik ilgu laiku Kanadā, tas var saņemt pensijas maksājumus 6 mēnešus, dzīvojot ārpus Kanadas robežām, bet pēc šī laika pensiju maksājumus pārtrauc, tomēr atkal atjauno, tikko pensionārs atgriezies Kanadā. Ja pensionārs kopš 18 gadu vecuma nodzīvojis Kanadā vismaz 40 gadu, bet pensionēšanās laikā dzīvo ārpus Kanadas robežām, tas ir tiesīgs savu pensiju saņemt.

Tā sauktā „garantētā ienākuma' programma paredz 30 dol. papildpiemaksu tiem pensionāriem, kuŗiem nav nekādu citu ienākumu. Šo summu samazina par tik, cik pensionāram ir kādi ienākumi bez vecuma pensijas.

Kanadas pensiju plāns, kuŗu sāka īstenot 1965. gadā, aptveŗ visus strādājošos, kas pelna vairāk par 600 dol. g. un patstāvīgus uzņēmējus vai „pašnodarbinātos", kas pelna 800 dol. un vairāk gadā, ja tie ir vecumā no 18 līdz 70 gadiem.

Sīkākas ziņas pensijas jautājumos labprāt sniedz Aleksandra Kānberga rakstu darbu birojs — 65 Ferrier Ave., Toronto 6, Ontario; tālr. 463—2667.

A. K.

TORONTO ZIŅAS

● TLMM kluba rīkotajās zibulēšanas sacensībās 25. februārī Simko ezērā piedalījās 15 biedri, 3 eksterni un 3 jaunieši. Visai nelabvēlīgajos laika apstākļos sevišķi labu lomu tomēr guva V. Pundors, kas ar 68 asaŗiem, lielākiem par 9 collām un kopsvarā 32¼ mārc., ieguva 1. vietu. 2. vietā ierindojās J. Sīlis ar 22, bet 3. A. Užulis ar 13 asaŗiem. Jauniešu grupā uzvarēja J. Krieviņš ar 10 asaŗiem, (4½ mārc.), 2. viņa brālis V. Krieviņš arī ar 10 asaŗiem (4¼ mārc.), 3. J. Ķivlis ar 6 asaŗiem. Sacensības vadīja makšķerēšanas sekcijas vadītājs J. Veckers, bet uzvarētājiem balvas pasniedza sporta daļas vadītājs K. Šverns. Nākošās zibulēšanas sacensības, ja vien laika apstākļi atļaus, notiks 31. martā Simko ezerā pie Virdžīnijas salas.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas 10 gadu darbības atceres dievkalpojums ar sekojošu aktu notiks 10. martā plkst. 11 dienā. Aktā visiem reģistrētajiem skolas audzēkņiem (pašreiz ir 160) pasniegs daiļamatnieka A. Gugāna gatavotās skolas nozīmes sudrabā. Paredzēti arī audzēkņu priekšnesumi un cienasts. Dievkapojumā un aktā aicināti piedalīties arī visi agrākie skolas audzēkņi, tāpat vecāki un labvēļi.

● Latviešu katoļu draudzes lauku īpašuma Mežciema saimnieciskās kopas dalībnieku gada sapulcē 25. februārī, kuŗu vadīja A. Gertmanis, piedalījās 30 dalībnieku. Kā Mežciema pārvaldes priekšnieks A. Ģertmanis sniedza arī ziņojumu par pērnā gada darbību. Liela daļa no paredzētajiem uzlabošanas darbiem jau paveikta, bet daļa vēl turpināsies arī šai gadā. Paredzētā ezermalas tīrīšana atlikta, jo šim darbam nepieciešami traktori, kādus tuvākajā apkārtnē nav iespējams īrēt. Nepabeigta arī vēl sporta laukuma drenēšana, tāpat turpināma ceļu izbūve no jauna paredzētajā vasaras mājiņu rajonā. Pārrunājot turpmāko darbību, vienojās arī šogad rīkot gadskārtējo Jāņu un Rudzpuķu balli, kā arī vairākus svētbrīžus. Mežciema apmeklētāji par 10 dol. varēs iegādāties īpašas sezonas kartes auto un laivu novietošanai, kā arī teltošanai, bet tajās nebūs ieskaitīti īpaši sarīkojumi, kuŗos paredzētas ieejas maksas. Visus Mežciema dalībniekus nolēma aplikt ar 10 dol. gada nodevu saimniecisko izdevumu segšanai.

● Eastview YMCA izplānojusi dažādus lietderīgus kursus, kuŗi varētu interesēt arī Toronto latviešus. Tā 11. martā YMCAs namā (907 Kingston Rd.) sāksies kursi par to, kas jāzina katram, kuŗš vēlas pirkt māju vai apmainīt pret citu. Ko katram vajadzētu zināt attieksmē uz Kanadas likumiem būs otrs kurss, iedalīts 8 priekšlasījumos, kas sāksies 12. martā YMCAs namā (900 Coxwell Ave). Še galveno vērību pievērsīs likumiem, ar kuŗiem iznāk saskarsme ikdienas dzīvē. Jau 6. martā (900 Coxwell Ave) sākas deju kursi iecācējiem val dejotprasmes atsvaidzināšanai, bet 21. martā (275 Broadview Ave) golfa spēles kursi. Noorganizēti arī autovadīšanas kursi, kuŗi (900 Coxwell Ave) sāksies 11. martā. Visus šos kursus pārzina Eastview YMCAs programmas direktors Viktors Peterss (tālr. 461-8123), kas sniedz arī tuvāku informāciju. Kursus var apmeklēt visi interesenti, arī jaunieši.

● Pēc ilgāka pārtraukuma Toronto vanadžu kopa 12. martā pl. 7 vakarā DV namā (125 Broadview Ave) atkal rīko vakarēšanu, kurā aicinātas piedalīties visas ieinteresētās tautietes. Šoreiz mācīs prievīšu un jostu aušanu, bet vakarēšanas dalībnieces, kuŗām šis nodarbības neinteresētu, aicinātas ņemt līdz kādu rokdarbu.

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Montrealas latviešu nama fonds ievēlējis jaunu valdi turpmākajam darba posmam: priekšsēdis V. Kraulis (līdzšinējais), viņa vietnieks A. Zariņš, kasieris L. Bisenieks, sekretārs J. Kokarītis, viņa vietnieks O. Strazdiņš, biedrzinis A. Pušpūrs, viņa vietnieks E. Lāsums, nama pārvaldnieks R. Brāzma, mantzinis A. Laizāns un saimniecības daļas vadītāja V. Brāzma. Revīzijas komisijā darbosies A. Spurmanis (pr-dis), P. Agrums un J. Lavs. Nama telpās darbojas arī Montrealas latviešu kreditsabiedrība.

P. A.

EDMONTONA

● Latviešu biedrības Imanta gada sapulci 11. februārī vadīja valdes pr-dis J. Cināts, protokolējot V. Beķerei. Biedrība gadu mijā nosūtījusi uz Vāciju 200 dol. Latvijas Sarkanajam krustam sadalīšanai pēc saraksta un nolēmusi dāvināt jaunajai pilsētas bibliotēkai Daugava apgāda izdotos 4 Latvijas vēst. sējumus, kā ar prof. E. Andersona grāmatu angļu valodā par Latviju. Noklausījušies valdes priekšsēža, kasieŗa un revīzijas komisijas ziņojumus, sapulces dalībnieki ievēlēja valdē līdzšinējos A. Bachu, A. Štālu, J. Cinātu un L. Bagāto, bet no jauna J. Šnepstu, Z. Stepermani un J. Atvaru: revīzijas komisijā — J. Birzgali un E. Vītolu. — Nedēļu vēlāk pirmajā sēdē valde vienojās par amata pienākumiem. Par biedrības priekšnieku izraudzīja A. Štālu, viņa vietnieces amatā palika līdzšinējā L. Bagātā. Arī sekretāres amatā palika līdzšinējā V. Beķere, kuŗa valdē nāca kā pirmā kandidāte, jo sapulcē ievēlētā Z. Stepermane no pienākumiem atteicās. Kasieŗa pienākumus veiks J. Atvars, viņa palīgs būs A. Bachs, sarīkojumu daļu vadīs J. Cināts, valdes loceklis J. Šnepsts. Valde vienojās Latvijas valstssvētku svinības rīkot 16. novembrī, aicinot piedalīties tautas deju kopu Dr. A. Rudovicas vadībā, vīru dubultkvartetu Dzintars un Baltiešu savienības kori. Domāts arī par vietējo latviešu mākslinieku un daiļamatnieku darbu izstādi.

S. Venta

HAMILTONA

● Vietējā vanadžu kopa 18. februārī bija rīkojusi referāta pēcpusdienu, kuŗā skolotāja un rakstniece Tonija Krūka runāja par tematu „Pieci noteicēji faktori bērna audzināšanā". Ap 50 sarīkojuma apmeklētājus ar referenti iepazīstināja kopas pr-ce Nora Pulciņa, citējot arī dažus zīmīgus teikumus no T. Krūkas grāmatas „Tu debesis turi savās rokās". Referente interesantā priekšlasījumā, papildinot to ar lentē ieskaņotām bērnu intervijām un jo plaši izmantojot piemērus no pašas skolotājas darbā gūtās pieredzes, ļāva klausītājiem ieskatīties bērna dvēseles dzīvē, kurā bez gaišuma ir arī tumšas ēnas, nepareizas audzināšanas sekas. Referente par noteicējiem faktoriem bērnu audzināšanā atzina iedzimtību, ģimeni, sabiedrību, skolu un baznīcu. Rīkotājas referentei pateicās ar ziediem. Pārrunās pie vanadžu klātā kafijas galda vecāki atklāja dažu labu ceļa zīmi bērnu audzināšanas krustceļos.

T. G.

Apmeklējiet

DV

grāmatnīcu Toronto.

Čikagas Sv. Jāņa draudzes

Sv. Jāņa draudzes gada sapulcē 18. februārī piedalījās 90 draudzes locekļu, to vadīja pr-ks J. Rugēns, protokolēja sekretārs J. Miķelsons. Māc. G. Straumanis ziņoja, ka draudzē aizvadītajā gadā kristīti 11 bērni, iesvētīti 10 jaunieši; salaulāti 7 pāri, no tiem viens jauktā laulībā, miruši 12 draudzes locekļi, iestājušies 28. Tā pašreiz kopā ar bērniem draudzē ir 921 dvēsele. Notikuši 50 dievkalpojumi ar caurmērā 108 baznīcēniem. Draudzes pr-ks J. Rugēns ziņoja par darbību Čikagas latviešu organizāciju apvienībā, kā arī par piedalīšanos vidienes apgabala draudžu darbinieku konferencē Mineapolē un LELDAAs sanāksmē Čikagā.

Saimnieciskās nozares vadītājs E. Venters un kasieris P. Ozoliņš ziņoja par draudzes saimniecisko un financiālo stāvokli. 1967. gada budžets izpildījies ar atlikumu, kaut izdoti 19.338,52 dol. Dāmu komitejas pr-ce Vera Riekstiņa ziņoja par darbību, bet palīdzības sekcijas vadītāja Irene Točas par aprūpes darbu, kuŗam izdoti 1658 dol. Dāmu komitejai ienākumi bijuši 2087 dol. Sarīkoti izbraukumi, garīgs koncerts, Ziemsvētku tirdziņš, bazārs; Pļaujas svētkos godināti gados vecākie draudzes locekļi.

Svētdienas skolas vadītājs E. Evele ziņoja, ka skolā mācās 57 bērni, bet izteica vēlēšanos, lai vairāk vecāku savus bērnus sūtītu skolā. Ar vecāku un dāmu komitejas atbalstu iegādātas jaunas klavieres.

Bēru fonda pr-dis A. Lediņš ziņoja, ka mirušo tuviniekiem izmaksāti 500 dol. katrā miršanas gadījumā; fonda dalībniekiem jāmaksā 2 dol. par katru mirušo fonda locekli. Pašreiz iekrāti līdzekļi divu izmaksu apmērā, fondā ir 278 dalībnieki.

Revīzijas komisija atzina draudzes pārvaldes organu darbību par sekmīgu. Sapulce pieņēma padomes izstrādāto budžeta projektu šim gadam 20.812 dol. apmērā. Draudzes locekļu nodevas paaugstinātas par 6 dol. gadā; algotiem darbiniekiem paredzēts 5% algas paaugstinājums.

Vēlēšanās ar aklamāciju ievēlēja visus līdzšinējos darbiniekus, izņemot saimniecības nozares vadītāju E. Venteru, kas atteicās veselības traucējumu dēļ un valdes locekli A. Pelši, kuŗa minēja nelabvēlīgus dzīves apstākļus. Viņu vietā ievēlēja Jāni Tumu un Juri Pūliņu.

Pārrunās i... nātiba ar si... theran Churc... uz koeksisten... Tā kā draud... pieder, sapul... komisiju ja... nai.

Draudzes ... mā sapulce p... vijas dibināš... jas atzīmēšan... dot ALA un ... krita zināmas... nai eremitēt... K. Kundziņa... vadoties no ... res iespējām...

GRA...

● Grand R... latviešu bēru... februārī no ... loties 23, vad... Grinbergs, p... manim. Vald... bas ziņojum... skata gadā ... kuŗu pieder... 600 dol. kat... ris J. Ezerga... rezerves kapi... rīcības kapit... zijas komisi... sija A. Evers... ma valdes i... mu, noteicot... tu šai gadā ... pat līdzšinējo... miršanas gad... dības nodevu... vienreizējo n... ar aklamāciju... šinējos — A. ... sēdis), A. V... vietnieks un ... gaili (kasieris... zine) un J. Z... ceklis), bet r... A. Eversonu... Miezi un A. T... jis iesniegts... rakstīts rakst... paaugstināt ... stu uz 1000 d... spraigas deba... atzina, ka jau... cīga likuma ... apsveŗams, jo... maksas varē... fonda darbīb... stabila. Tādēļ... bas brīvību j... izdarīt kalkul... pakāpeniskai ... sta paaugstinā...

Reda...

Kāds mūsu laikraksta līdzstrādnieks zem redakcijai iesūtīta ziņojuma pierakstījis šādu norādi: „Redakcijas vērību griežu uz to apstākli, ka uzvārdā 'Walters' jālieto vecais latviešu W, kā minētā persona to raksta un lieto oficiāli. Mūsu vietējie 'sievieši' nevēlas savu vīrieškārtas ģimeņu īpašvārdus nominatīvā veidot sieviešķārtā. Ja redakcija domā citādi — neceļu iebildumus bet tādi celsies ārpus manis."

Āk vai! Mēs tik ļoti labprāt cenšamies saprasties ar saviem līdzstrādniekiem un pēc iespējas ievērot lasītāju vēlmes, tomēr šoreiz jāpaliek cietsirdīgiem, nepārliecinātiem un nepiekāpīgiem. Latviešu valodā burta W nav, tā arī Walteram jāpaliek vien par Valteru, kā noteic latviešu valodas pareizrakstība. Burts W gan bija „vecajā latviešu ortografijā", kuŗa gan īstenībā bija vācu rakstība, pat vēl t.s. gotu burtiem. Šodien tā no latviešu valodas izskausta kopā ar burtu W, un tā mēs tagad rakstām „iela" nevis „eela", „vīle" nevis „wihle" u.t.t. Tur nu nekā nevar darīt, vismaz laikrakstiem vēl jārespektē latviešu valodas rakstības noteikumi, kaut, par nožēlošanu, ne visi to dara. Protams, mums nav ne mazāko iebildumu, ka Valtera kungs pats savu uzvārdu raksta ar W, jo tā ir viņa personīga darīšana, bet laikrakstu nevar piespiest rakstību kropļot.

Ar tiem „sieviešiem" pavisam liels posts: visas kā sazvērējušās, pat skolotājas, kas bērniem latviešu valodu māca, ka valodas pareizrakstības noteikumi nav ievērojami... Viņas vienkārši nevēlas, ka uzvārdus pareizi raksta, un ar to — pietiek. Arī es nevēlos, piemēram, nodokļus maksāt, bet tomēr daru to, jo likums tā liek. Vai latvietim latviešu valodas likums nav vairs ievērojams? Bet mēs tomēr dzīvojam demokratijā, kuŗā katram

atļauta brīva ... „sieviešī" par... uzvārdus raks... tam ne tikai ... locījumos, pa... priekšvārdu, ... formās atstāj... redakcija tikpa... — un to arī ... rakstīt pareiz... brīnās, kā cil... latviešiem uzs... tik maz cieņa, ... tās kropļošan... sakāmvārdam, ...

Rita Robežniec... gaidu vienības ... ņām izaugusi ...

...TO ZIŅAS

...ibulē- ...pruārī ...iedri, ...ai ne- ...os se- ...va V. ...lielā- ...svarā ...2. vie- ..., bet ...Jau- ...ievinš ...), vi- ...n 10 ...Kivlis ...adīja ...iitājs ...n bal- ...vadī- ...ulēša- ...a ap- ...martā ...salas. ...ienas ...ceres ...aktu ...tienā. ...sko- ...160) ...Gugā- ...s sud- ...ēkņu ...Dievu- ...pie- ...s au- ...cvēļi. ...lau- ...mnie- ...a sa- ...ja A. ...bnie- ...aldes ...edza ...dar- ...zēta- ...jau ...pinā- ...ezer- ...dar- ...kā- ...espē- ...vēl ...āpat ...auna ...a ra-

jonā. Pārrunājot turpmāko darbību, vienojās arī šogad rīkot gadskārtējo Jāņu un Rudzupuķu balli, kā arī vairākus svētbrīžus. Mežciema apmeklētāji par 10 dol. varēs iegādāties īpašas sezonas kartes auto un laivu novietošanai, kā arī teltošanai, bet tajās nebūs ieskaitīti īpaši sarīkojumi, kuŗos paredzētas ieejas maksas. Visus Mežciema dalībniekus nolēma aplikt ar 10 dol. gada nodevu saimniecisko izdevumu segšanai.

● Eastview YMCA izplānojusi dažādus lietderīgus kursus, kuŗi varētu interesēt arī Toronto latviešus. Tā 11. martā YMCAs namā (907 Kingston Rd.) sāksies kursi par to, kas jāzina katram, kuŗš vēlas pirkt māju vai apmainīt pret citu. Ko katram vajadzētu zināt attieksmē uz Kanadas likumiem būs otrs kurss, iedalīts 8 priekšlasījumos, kas sāksies 12. martā YMCAs namā (900 Coxwell Ave). Še galveno vērību pievērsīs likumiem, ar kuŗiem iznāk saskarsme ikdienas dzīvē. Jau 6. martā (900 Coxwell Ave) sākas deju kursi iecāčējiem vai dejotprasmes atsvaidzināšanai, bet 21. martā (275 Broadview Ave) golfa spēles kursi. Noorganizēti arī autovadīšanas kursi, kuŗi (900 Coxwell Ave) sāksies 11. martā. Visus šos kursus pārzina Eastview YMCAs programmas direktors Viktors Peterss (tālr. 461-8123), kas sniedz arī tuvāku informāciju. Kursus var apmeklēt visi interesenti, arī jaunieši.

● Pēc ilgāka pārtraukuma Toronto vanadžu kopa 12. martā pl. 7 vakarā DV namā (125 Broadview Ave) atkal rīko vakarēšanu, kuŗā aicinātas piedalīties visas ieinteresētās tautietes. Šoreiz mācīs prievīšu un jostu aušanu, bet vakarēšanas dalībnieces, kuŗām šis nodarbības neinteresētu, aicinātas ņemt līdz kādu rokdarbu.

...AS ZIŅAS

...viņa vietnieces amatā palika līdzšinējā L. Bagātā. Arī sekretāres amatā palika līdzšinējā V. Beķere, kuŗa valdē nāca kā prīmā kandidāte, jo sapulcē ievēlētā Z. Stepermane no pienākumiem atteicās. Kasieŗa pienākumus veiks J. Atvars, viņa palīgs būs A. Bachs, sarīkojumu daļu vadīs J. Cināts, valdes locekļis J. Šnepsts. Valde vienojās Latvijas valstssvētku svinības rīkot 16. novembrī, aicinot piedalīties tautas deju kopu Dr. A. Rudovicas vadībā, vīru dubultkvartetu Dzintars un Baltiešu savienības kori. Domāts arī par vietējo latviešu mākslinieku un daiļamatnieku darbu izstādi. **S. Venta**

HAMILTONA

● Vietējā vanadžu kopa 18. februārī bija rīkojusi referāta pēcpusdienu, kuŗā skolotāja un rakstniece Tonija Krūka runāja par tematu „Pieci noteicēji faktori bērna audzināšanā". Ap 50 sarīkojuma apmeklētājus ar referenti iepazīstināja kopas pr-ce Nora Pulciņa, citējot arī dažus zīmīgus teikumus no T. Krūkas grāmatas „Tu debesis turi savās rokās". Referente interesantā priekšlasījumā, papildinot to ar lentē ieskaņotām bērnu intervijām un jo plaši izmantojot piemērus no pašas skolotājas darbā gūtās pieredzes, lāva klausītājiem ieskatīties bērna dvēseles dzīvē, kuŗā bez gaišuma ir arī tumšas ēnas, nepareizas audzināšanas sekas. Referente par noteicējiem faktoriem bērnu audzināšanā atzina iedzimtību, ģimeni, sabiedrību, skolu un baznīcu. Rīkotājas referentei pateicās ar ziediem. Pārrunās pie vanadžu klātā kafijas galda vecāki atklāja dažu labu ceļa zīmi bērnu audzināšanas krustceļos.

T. G.

Apmeklējiet

DV

grāmatnīcu Toronto.

mējus vai „pašnodarbinātos", kas pelna 800 dol. un vairāk gadā, ja tie ir vecumā no 18 līdz 70 gadiem.

Sīkākas ziņas pensijas jautājumos labprāt sniedz Aleksandra Kānberga rakstu darbu birojs — 65 Ferrier Ave., Toronto 6, Ontario; tālr. 463—2667. **A. K.**

Čikagas Sv. Jāņa draudzes darbība

Sv. Jāņa draudzes gada sapulcē 18. februārī piedalījās 90 draudzes locekļu, to vadīja pr-ks J. Ruģēns, protokolēja sekretārs J. Miķelsons. Māc. G. Straumanis ziņoja, ka draudzē aizvadītajā gadā kristīti 11 bērni, iesvētīti 10 jaunieši, salaulāti 7 pāŗi, no tiem viens jauktā laulībā, miruši 12 draudzes locekļi, iestājušies 28. Tā pašreiz kopā ar bērniem draudzē ir 921 dvēsele. Notikuši 50 dievkalpojumi ar caurmērā 108 baznīcēniem. Draudzes pr-ks J. Ruģēns ziņoja par darbību Čikagas latviešu organizāciju apvienībā, kā arī par piedalīšanos vidienes apgabala draudžu darbinieku konferencē Mineapolē un LELDAAs sanāksmē Čikagā.

Saimnieciskās nozares vadītājs E. Venters un kasieris P. Ozoliņš ziņoja par draudzes saimniecisko un financiālo stāvokli. 1967. gada budžets izpildījies ar atlikumu, kaut izdoti 19.338,52 dol. Dāmu komitejas pr-ce Vera Riekstiņa ziņoja par darbību, bet palīdzības sekcijas vadītāja Irene Točas par aprūpes darbu, kuŗam izdoti 1658 dol. Dāmu komitejai ienākumi bijuši 2087 dol. Sarīkoti izbraukumi, garīgs koncerts, Ziemsvētku tirdziņš, bazārs; Pļaujas svētkos godināti gados vecākie draudzes locekļi.

Svētdienas skolas vadītājs E. Evele ziņoja, ka skolā mācās 57 bērni, bet izteica vēlēšanos, lai vairāk vecāku savus bērnus sūtītu skolā. Ar vecāku un dāmu komitejas atbalstu iegādātas jaunas klavieres.

Bēŗu fonda pr-dis A. Leduiņš ziņoja, ka mirušo tuviniekiem izmaksāti 500 dol. katrā miršanas gadījumā; fonda dalībniekiem jāmaksā 2 dol. par katru mirušo fonda locekli. Pašreiz iekrāti līdzekļi divu izmaksu apmērā, fondā ir 278 dalībnieki.

Revīzijas komisija atzina draudzes pārvaldes organu darbību par sekmīgu. Sapulce pieņēma padomes izstrādāto budžeta projektu šim gadam 20.812 dol. apmērā. Draudzes locekļu nodevas paaugstinātas par 6 dol. gadā; algotiem darbiniekiem paredzēts 5% algas paaugstinājums.

Vēlēšanās ar aklamāciju ievēlēja visus līdzšinējos darbiniekus, izņemot saimniecības nozares vadītāju E. Venteru, kas atteicās veselības traucējumu dēļ un valdes locekli A. Pelsi, kuŗa minēja nelabvēlīgus dzīves apstākļus. Viņu vietā ievēlēja Jāni Tumu un Juri Pūliņu.

Pārrunās izskanēja neapmierinātība ar sinodes American Lutheran Church nostāju attieksmē uz koeksistenci ar Pad. savienību. Tā kā draudze pie šīs sinodes pieder, sapulce izraudzīja īpašu komisiju jautājuma skaidrošanai.

Draudzes priekšnieka ieteikumā sapulce piešķīra 100 dol. Latvijas dibināšanas 50 gadu jubilejas atzīmēšanai pa 50 dol. nodot ALA un ČLOA. Sapulce pieņēma ziņojumu par darbību Čikagas latviešu organizāciju apvienībā, kā arī par piedalīšanos vidienes apgabala draudžu darbinieku konferencē Mineapolē un LELDAAs sanāksmē Čikagā.

Z. K.

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu bēŗu fonda sapulcē 11. februārī no 587 biedriem piedalījās 23, vadīja fonda pr-dis A. Grīnbergs, protokolējot A. Valdmanim. Valdes priekšsēdis darbības ziņojumā norādīja, ka pārskata gadā miruši 10 dalībnieki, kuŗu piederīgajiem izmaksāti 600 dol. katrā gadījumā. Kasieris J. Ezergailis ziņoja, ka fonda rezerves kapitāls ir 10.000 dol., bet rīcības kapitāls 6000 dol. Revīzijas komisijas atzinumus nolasīja A. Eversons. Sapulce pieņēma valdes izstrādāto priekšlikumu, noteicot darbvedības budžetu šai gadā 575 dol. apmērā, tāpat līdzšinējo 600 dol. izmaksu miršanas gadījumos, bet darbvedības nodevu 2 dol. un speciālo vienreizējo nodevu 2 dol. Valdē ar aklamāciju ievēlēja visus līdzšinējos — A. Grīnbergu (priekšsēdis), A. Valdmani (priekšsēža vietnieks un sekretārs), J. Ezergaili (kasieris), B. Maini (biedrzine) un J. Zieduņu (valdes locekļis), bet revīzijas komisijā — A. Eversonu (priekšsēdis), J. Miezi un A. Tālbergu. Valdei bijis iesniegts vairāku biedru pārakstīts rakstveida priekšlikums paaugstināt apbedīšanas pabalstu uz 1000 dol., par ko izcēlās spraigas debates. Sapulce tomēr atzina, ka jautājums pirms attiecīga likuma pieņemšanas rūpīgi apsverams, jo paaugstinātas izmaksas varētu satricināt pat fonda darbību, kuŗa pašreiz ir stabila. Tādēļ valdei atstāja rīcības brīvību jautājumu pētīt un izdarīt kalkulācijas eventuālai un pakāpeniskai apbedīšanas pabalsta paaugstināšanai.

V. Z.

ARĪ VIŅI GATAVOJAS SVĒTKIEM

Kā visos latviešu centros, arī Toronto arvien biežāk dzirdamas sarunas par ASV latviešu 4. vispārējiem dziesmu svētkiem Klīvlendā. Vai tā pamatā ir svētku rīcības komitejas paziņojums, ka jau pirmajā nedēļā pēc ieejas karšu izplatīšanas sākšanas tās jau pārdotas par 5000 dolariem? Jeb vai tas, ka daudzi torontieši, kas dzied koŗos vai piedalās tautas dejās, bieži tiekas mēģinājumos un pārrunā gaidāmo svētku norisi? Visas pazīmes liecina, ka uz Klīvlendu dosies ne vien liels skaits Toronto latviešu, bet svētki vispār piedzīvos jaunu apmeklētāju rekordskaitu. Vieni no gados jaunākajiem, kas pošas lielajiem svētkiem, ir Toronto Dīždancīša dejotāji (uzņēmumā) — 8 gadus vecā Inese Briede un Pēteris Blatchins, kuŗi noteikti neapjuks lielās auditorijas priekšā, jo pirmās ugunskristības jau aizvadījuši pirms pāris gadiem — tautas deju lieluzvedumā Kanadas latviešu 4. dziesmu svētku ietvaros Toronto.

Foto: J. Ligers

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu skaņu mākslinieku kopa uzņēmusi par goda biedru starptautiski pazīstamo zinātnieku un komponistu prof. Leonīdu Slaucītāju. Šāda atzinība līdz šim parādīta tikai nedaudziem izciliem māksliniekiem — prof. J. Mediņam, Ad. Kaktiņam, A. Vītolai. Uzņemšana goda biedru skaitā notika īpašā svinīgā sanāksmē, kuŗā prof. L. Slaucītājs sniedza interesantu referātu par Dienvidamerikas mūziku, ilustrējot stāstījumu ar skaņu platēm, bet nobeigumā demonstrējot filmas par Dienvidameriku un saviem ceļojumiem. Viņam pateicās kopas vicepr-de E. Druva, pasniedzot Dienvidamerikas ziedus. Programmas otrā daļā L. Slaucītāja dziesmas un kompozicijas klavierēm atskaņoja soprāns Skaidrīte Prince un pianiste Alīse Dzirkale—Cenne. Vakars aizritēja izteikti mākslinieciskā sirsnībā dziedātājas M. Piekalnītes dzīvoklī. Viesu vidū bija tādas mūzikas pasaulē prominentas personas kā Latvijas Nacionālās operas kādreizējās solistes H. Lūse, I. Pulciņa—Baumane, prof. V. Stotts, A. Vītola, I. Saksa u. c.

A. C.

ČIKAGA

● Latviešu organizāciju apvienības sarīkojumu kalendāru 1968. gadam izstrādāja 22. februārī, ieverojot visus zināmos sarīkojumus. Turpmāk mēģinās novērst gadījumus, ka vienā laikā notiek vairāki sarīkojumi, kā piemēram, 20. aprīļa vakarā, kad sarīkojumi ir inženieŗu biedrībai, vanadzēm un vidienes apgabala sporta pārvaldei. Neviena no šīm organizācijām ČLOA nav pārstāvēta, bet būtu bijis ieteicams iecerētos sarīkojumus pieteikt pirdim V. Landmanim, lai sastrēgumu novērstu. Galu galā katrs sarīkojums saistīts ar izdevumiem, un rīkotājiem būtu patīkami redzēt iespējami lielāku apmeklētāju skaitu. Pēc kalendāra izstrādāšanas notika ČLOA Latvijas 50 gadu jubilejas rīcības komitejas sēde, kuŗā V. Landmanis ziņoja, ka piedalījies Lietuvas neatkarības atgūšanas 50 gadu atceres aktā un sekojošajā pieņemšanā, kuŗā bija aicinātas 250 personas. Pasniegti atzinības simboli — Lietuvas brīvības pieminekļa atveids ozola plāksnē, kuŗus no latviešiem saņēmuši biskaps J. Rančāns un V. Landmanis. Pēc ilgākām pārrunām nolēma piedalīties un atbalstīt Latviešu dienu rīcības komitejas organizēto ALAs ceļojošo izstādi, par kuŗu materiāli atbildīga rīcības komiteja; piedalīšanās summa ČLOAi nav saistoša. Ziedošanas aicinājumam, ar kuŗu griezīsies pie Čikagas tautiešiem un organizācijām Latvijas 50 gadu jubilejas gadījumā, parakstīs ČLOA rīcības komitejas pr-dis V. Landmanis un jaunievēlētais finanču komitejas pr-dis B. Baginskis. Grūtības radušās sakarā ar apvienotā koŗa piedalīšanos Latvijas valstssvētku svinībās diriģenta Kupča saslimšanas dēļ. Dekorācijas šim sarīkojumam apsolījis gleznotājs Arnolds Šimanis; par programmas daļas vadītāju aicināja Augustu Vanagu, bet informācijas daļā Zaiju Kēleri. Čikagas latviešu katoļu draudze pieteic 100 dol., bet Sv. Jāņa draudze 50 dol. ziedojumu plānotajai akcijai.

Z. K.

ROČESTRA

● Lietuvieši kā pirmie no baltiešiem 18. februārī atzīmēja savas valsts neatkarības atjaunošanu pirms 50 gadiem. Svinības ar aizlūgumu ievadīja māc. L. Januska, bet galveno svētku runu teica lietuviešu kristīgo demokratu partijas vadītājs A. Kasulaitis no Klīvlendas. Būdams Korejas kaŗa veterāns un ar vērienīgu ieskatu politiskajos un militārajos notikumos, runātājs pieskārās daudzajām kļūdām, kuŗu dēļ ASV iekļuvušas pašreizējā ne sevišķi spožajā situācijā, vadīdamās vairāk no praktiska pašlabuma un tirgošanās centieniem nekā apzinīgi iestājoties un cīnoties par augstākām idejām. Runāja arī Ročestras pilsētas galva F. Lambs, kongresa locekļis F. Hortons un pilsētas valdes locekļi St. Meijs un H Kress. Lietuviešus svētkos sveica arī Ročestras etnisko grupu pārstāvji — no latviešiem A. Niedols, igauņiem — A. Pintsons, ungāriem — L. Lote un ukraiņiem — V. Andrušins. Programmas daļā lietuviešu koris dir. J. Adomaita vadībā nodziedāja vairākas lietuviešu komponistu dziesmas. Bija arī bērnu deklamācijas. Svinību dalībnieki pieņēma rezolūciju Lietuvas neatkarības atjaunošanai, nosūtot to ASV prezidentam, viceprezidentam, ārlietu ministram, sūtnim Apvienotajās nācijās, AN ģenerālsekretāram u. c. Lietuvas brīvības fondam saziedoja 1300 dol. Ročestrā lietuviešu skaitu lēš uz apm. 2000, taču aktīvo kodolu veido tikai puse no šī skaita. Vietējā lietuviešu vadība ar pateicību piemin...ēja laikrakstu „Latvija Amerikā", kas Lietuvas valstssvētku gadījumam bija veltījis visu pirmo lappusi ar vairākiem uzņēmumiem un rakstiem par Lietuvu un lietuviešiem.

● Ročestras latviešu ev.-lut Krusta un Sirakūzu Kristus draudzes mācītājs Teodors Zīrāks 12. februārī atskatījās uz 35 gadiem, kopš ordinēts mācītāja amatā. 1932. gadā viņš beidza Latvijas universitāti ar lic. theol. gradu. Jau studiju laikā, absolvējis skolotāju vasaras kursus, viņš ieguva skolotāja tiesības un uzsāka audzinātāja darbu Rīgas pilsētas īpatō pamatskolā. 1933. gada 12. februārī archibīskaps Dr. T. Grīnbergs Rīgas Doma baznīcā jauno teologu ordinēja mācītāja amatā. Kādu laiku T. Zīrāks strādāja par vikārmācītāju prāv. V. Rozenieka vadībā, tad viņu izraudzīja par mācītāju Daugavgrīvas Baltās baznīcas un Bolderājas draudzēm. Līdztekus mācītāja darbam viņš strādāja par reliģijas un ētikas skolotāju Viļa Olava komercskolā Rīgā. 1944. gadā māc. T. Zīraks kopā ar bēgļu pulku nonāca Sudetijā, kur tūlīt uzsāka garīgās aprūpes darbu, bet, frontei tuvojoties, pārcēlās uz Bavāriju. Izveidojoties Memingenas latviešu nometnes draudzei, viņš uzņēmās tās garīgo aprūpi, tai pašā laikā strādādams arī latviešu tautskolā un ģimnazijā, pēdējā būdams direktors, kā arī darbojās par vietējās YMCAs garīgās nozares vadītāju un bija Lielupes latviešu skautu un Baltezera skautu vienības mācītājs. 1950. gada pavasarī iecelojis ASV, T. Ziraks jau tā paša gada oktobrī vadīja pirmo dievkalpojumu Sirakūzu un apkārtnes latviešiem, bet Ročestras tautiešiem Latvijas valstssvētkos. Ar to sākās viņa garīgās aprūpes darbs šajās latviešu kolonijās. Pēc pārbaudījumu izturesanas pie ASV luteraņu baznīcas T. Zīrāks ieguva pilnas mācītāja tiesības ASV. Viņu uzņema Ņujorkas—Jaunangļijas sinodē, aicinot uzņemties latviešu garīgo aprūpi. Bez Ročestras un Sirakuzu draudzēm viņš aprūpē arī latviešu dievkalpojumu kopas Intikā, Itakā un Binghamptonā. Māc. T. Zīrākam arī izcili nopelni latviešu bērnu svētdienas skolas noorganizēšanā un pastāvēsanā pie Ročestras Krusta draudzes.

Sed.

KALAMAZŪ

● „Kalamazū latviešu sabiedrība, Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanai priekšdarbus ievadīja jau pērnā gadā. Labā sadarbībā notikušas vairākas visu organizāciju, draudžu un sabiedrisko darbinieku sanāksmes. Izstrādātas vadlīnijas un darbības plāni kopīgiem jubilejas gada pasākumiem, ar kuŗiem pec iespejas iespaidīgāk ieinteresēt vietējo amerikaņu sabiedrību. Pašreiz ir nozīmīgi visiem tautiešiem piedalīties ar ziedojumiem ALAs mērķu sekmēšanai," ievadot Latviešu biedrības gada sapulci teica valdes pr-dis O. Reinvalds, aicinot aktīvitāti vēl kāpināt. Sapulces dalībnieki piekrita valdes ieteikumam no biedrības uzkrātajiem līdzekļiem 100 dol. nodot ALAs rīcība jubilejas gada plānu sekmēšanai un 100 dol. — jaunatnes gada zīmē — vietējai latviešu skolai. Jauno budžetu apstiprināja 1850 dol. apmērā. Par biedrības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo O. Reinvaldu, vietnieku P. Austriņu, sekretāru K. Kļaviņu, sekretāra palīgu I. Rapu, kasieri E. Pavasari, sarīkojumu daļas vadītāju A. Bārzdeli, biedrzini A. Znatnāju, nama pārzini un mantzini A. Poli. Dāmu komitejā izraudzīja H. Poli, A. Znatnāju, F. Kiviseli, E. Pavasari, O. Rapu, M. Reinvaldi un V. Milleri. Rev. kom. ievēlēja J. Karpu, J. Venneri, R. Ozolu, bet nominācijas komisijā — K. Brūveri, V. Miķelsonu un P. Ozoliņu.

● Latvijas jubilejas gada zīmē vietējā DV apvienība nodevusi pilsētas bibliotēkām vairākus A. Bērziņa grāmatas „The Two Faces of Co-Existence" eksemplārus. To pašu darīs arī koris „Dziesmu Vairogs" ar grāmatu „Latvia, Country and People", aicinot uz līdzīgu rīcību visus pārējos latviešu koŗus brīvajā pasaulē.

V. B.

MINESOTA

● DV apvienības rīkotais Čikagas Piecīšu kabarē vakars arprogrammu „Vēl jau viss nav pagalam" bija pulcinājis vēl nepiedzīvotu apmeklētāju skaitu. Ja iepriekšējos gados Piecīši pievilka 100—180 skatītāju, šogad jau iepriekš pārdoto biļešu skaits pārsniedza 300, tā ka nācās visai grūti visus sasēdināt pie galdiņiem, bet nekurnēja arī tie, kas palika „kājniekos". Lielu izturību sarīkojums prasīja no vanadzēm, jo sacept groziem rupjmaizi, ūdens kliņģerus, speķa raušus un tortes, sagatavot simtiem sviestmaizīšu, skābus kāpostus un siļķes krējumā nenākas viegli. Vanadzes tomēr guva gandarījumu, jo viss sagatavotais „aizgāja pa tīro". Par sarīkojuma atlikumu jo sevišķi staroja kasieris. **Andr. L.**

DETROITA

● DV apvienības vanadžu kopas gada sapulcē pr-ces A. Tidemanes ģimenes mājā piedalījās 23 vanadzes, to vadīja apvienības pr-ks A. Tidemanis. Par vanadžu kopas pr-ci šim gadam ievēlēja līdzšinējo A. Tidemani, bet kopas valdē M. Kraukli, V. Rēvaldi, E. Saulīti un H. Pareizu, kandidātēs paliekot A. Riekstiņai un E. Mazjānei. Par delegāti ASV vanadžu 13. salidojumam 27. un 28. aprīlī Milvokos izraudzīja A. Tidemani, bet par pārstāvēm ASV vanadžu priekšnieces vēlēšanām H. Pareizu un E. Saulīti. Par kandidāti ASV vanadžu priekšnieces amatam sapulce nominēja līdzšinējo V. Freiju. Kopas pr-ce A. Tidemane ziņoja, ka kopas rīkotā mantu loterija devusi 299,79 dol. atlikumu, no kuŗa 50 dol. sapulce nolēma nodot DV apvienībai Detroitā Latvijas valstssvētku sarīkojumu izdevumu segšanai.

Redaktora piezīmes

Kāds mūsu laikraksta līdzstrādnieks zem redakcijai iesūtīta ziņojuma pierakstījis šādu norādi: „Redakcijas vērību griežu uz to apstākli, ka uzvārdā 'Walters' jālieto vecais latviešu W, kā minētā persona to raksta un lieto oficiāli. Mūsu vietējie 'sievieši' nevēlas savu vīrieškārtas ģimeņu īpašvārdus nominātīvā veidot sieviešķārtā. Ja redakcija domā citādi — neceļu iebildumus bet tādi celsies ārpus manis."

Ak vai! Mēs tik ļoti labprāt cenšamies sapraste ar saviem līdzstrādniekiem un pēc iespējas ievērot lasītāju vēlmes, tomēr šoreiz jāpaliek cietsirdīgiem, nepārliecināmiem un nepiekāpīgiem. Latviešu valodā burta W nav, tā arī Walteram jāpaliek vien par Valteru, kā noteic latviešu valodas pareizrakstība. Burts W gan bija „vecajā latviešu ortografijā", kuŗa gan īstenībā bija vācu rakstība, pat vēl t.s. gotu burtiem. Šodien tā no latviešu valodas izskausta kopā ar burtu W, un tā mēs tagad rakstām „iela" nevis „eela", „vīle" nevis „wihle" u.t.t. Tur nu nekā nevar darīt, vismaz laikrakstiem vēl jārespektē latviešu valodas rakstības noteikumi, kaut, par nožēlošanu, ne visi to dara. Protams, mums nav ne mazāko iebildumu, ka Valtera kungs pats savu uzvārdu raksta ar W, jo tā ir viņa personīga darīšana, bet laikrakstu nevar piespiest rakstību kropļot.

Ar tiem „sieviešiem" pavisam liels posts: visas kā sazvērējušās, pat skolotājas, kas bērniem latviešu valodu māca, ka valodas pareizrakstības noteikumi nav ievērojami... Viņas vienkārši nevēlas, ka uzvārdus pareizi raksta, un ar to — pietiek. Arī es nevēlos, piemēram, nodokļus maksāt, bet tomēr daru to, jo likums tā liek. Vai latvietim latviešu valodas likums nav vairs ievērojams? Bet mēs tomēr dzīvojam demokratijā, kuŗā katram pām izaugusi par vadītāju.

nemiers posta, tādēļ nav vērts strīdēties. Redakcija „sieviešus" nepārliecinās uzvārdus pareizi rakstīt, bet „sievieši" arī redakciju nepiespiedīs apzināti pareizrakstību kropļot!

☆

Pakavējoties vēl pie mūsu dārmu, pat skolu pārziņu un jaunatnes vadītāju, negribas respektēt latviešu valodas prasības, jāpiemin mazs kuriozs, kas nesen notika Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienības 17. gadasvētkos Toronto. Programmas lapiņā bija iespiests, ka sarīkojuma norisi vadīs vad. R. Robežgruntnieks. Avīžniekam tā bija nepazīstama persona, taču skaidrs, ka vīrietis, ko nepārprotami norādīja uzvārda galotne. Liels tādēļ bija pārsteigums, ka norisi vadīja viena no jaunākajām Gaujas vienības vadītājām, kuŗa, saprotams, norādīja uz iespiedumkļūdu programmas lapiņā, bet to laboja ar jaunu kļūdu, paziņodama: „Mans vārds nav Robežgruntnieks, kā kļūdaini iespiests programmas lapiņā, bet gan Robežnieks." Ak nē — pareizi būtu bijis Robežniece! Lai nu viscaur simpatiskā jaunā vadītāja Rita Robežniece, kuŗa vakara norisi novadīja veikli, lietiški un slavējami, šī kurioza pieminēšanu neņem launā, jo tas nav darīts sliktā nolūkā, bet — arī latviešu valodai ir savi likumi, tāpat kā angļu valodai, kas katrā ziņā ievērojami. Kaut vai tādēļ vien, ka lasītājs nekad nezinās, kas slēpjas aiz vārda R. Robežnieks — vīrietis vai sieviete.Ne reizi vien šīs aplamās rakstības dēļ laikrakstos radušies pārpratumi, daiļā dzimuma pārstāvēm it bieži protestējot, ka viņas avīžu rakstos „jaunprātīgi" pārvērstas vīriešos. Ko lai dara nabaga avīžnieks redakcijā, ja vārdā minētā persona ir nepazīstama un tās dzimums nezināms? Taču jāvadās no valodas likumiem un jāpieņem, ka darīšana ar vīrieti. Šādi pārpratumi tomēr nekad nenotiktu, ja pašas dāmas izšķirtos par savu uzvārdu pareizu rakstību.

☆

Runājot par valodu, atkal reiz gribas pievērsties pretīgajai, bet liekas, nedziedināmajai saīsinājumu slimībai, ar kuŗu sasirgusi ne vien visi, kas kaut ko raksta, bet arī daļa mūsu laikrakstu. Nav jau tā, ka saīsinājumi nebūtu pieļaujami, tikai — to nedrīkst būt par daudz, tie nedrīkst kļūt par maniju. Ir tomēr reizes, kad jebkāda veida saīsinājums uzskatāms par nepieļāvību, vismaz pēc „vecajiem un konservātīvajiem" latviešu uzskatiem. Tā, piemēram, ielūgumos nekad nelieto saīsinājumus, arī vēstuļu uzrunās ne, bet vienmēr raksta — Kalniņa kungam, Kalniņa kundzei vai Kalniņa jaunkundzei, nevis spocīgos kgam, kdzei, jkdzei. Tas pats attiecināms uz diplomiem, goda rakstiem, atzinības rakstiem u. t. t. Tos taču nepiešķir prom aizmešanai, bet gan uzglabāšanai, varbūt pat novietošanai pie sienas darba istabā. Tādēļ arī šajos rakstos nebūtu lietojami saīsinājumi, jo izskatās patiešām neglīti, ja pateicības rakstā lasāms, ka tas piešķirts Kalniņa kgam, arī P. Kalniņa kungam nebūtu glīti, bet vajadzētu gan izrakstīt visu vārdu — Pēterim Kalniņa kungam. Vēl neglītāk, ja paskaidrojuma tekstā par to, kādēļ goda vai pateicības raksts piešķirts, lasāmi saīsinājumi. Kādēļ, piemēram, jāraksta „par latv. sabiedriskā darba veicināšanu"? Vai jākaunās mūsu tautas apzīmējumu izrakstīt pilni, tādēļ jāsaīsina uz „latv."? Ja, kaut ar zobu sāpēm, šo saīsinājumu sērgu vēl var pieciest laikrakstos, goda un citos atzinības rakstos tie ir vienkārši nepiedodami! Tāpat kā smērīgs rokraksts glīti ierakstīta teksta vietā, it sevišķi vēl, ja paša goda rakstu formu gaumīgi izveidojis kāds mākslinieks.

Alfrēds Vinčels

Rita Robežniece, kas no Gaujas gaidu vienības (Toronto) gunti-

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OSAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibiskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 8, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331. Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

10. martā, plkst. 11 Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma mācītāja otrais referāts „Kā saprast un novērtēt tezi Dievs ir miris".

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL. 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumu notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

10. martā plkst. 2 pēcp. Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē.

24. martā plkst. 2 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes jaunākai grupai.

31. martā plkst. 2 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes vecākai grupai.

BRAMPTONA

17. martā plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave, South.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 88 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685-8190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

10. martā, pl. 1.30 p.p. Kristus ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. Prauliņš.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

17. martā pl. 3 p. p. Kristus ciešanu laika dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3498 Rosedale Ave, Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave, Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

10. martā, pl. 2 p.p. Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

31. martā, pl. 2 p.p. draudzes 15 gadu pastāvēšanas svētku dievkalpojums. Piedalīsies archibīskaps A. Lūsis, māc. A. Voitkus un prāv. V. Sēfers. Solo — brīvmāksl. Ligita Caunīte. Pie ērģelēm Edite Ozola.

Montrealā mūžībā aizgājušas draudzes dāmu komitejas locekles: šāgada 31. janvārī Kristīne Rācenis, dzim. Ķirsis, 67 g.v. un Margarita Rita Sēfere, dzim. Kalēja, 58 g. v.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 783-3906, Otavas latv. ev.-lut. Mieru draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 409 Sparks ielā.

TORONTO BAPTISTU

Draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19. „Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p. p. uz viļņiem 1270. Adrese: P. O. BOX 285 Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1638 So. 11th Ave, Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 11 no rīta dievnamā, 10711 West Outer Drive un Stout Ave. stūrī (starp Evergreen un Lahser avenijām). Mācītājs Valters Līventāls. — Ērģelniece Aina Raits.

Latviešu skolas un draudzes bērnu dārza nodarbību sākums svētdienās plkst. 9:45. Telefoni: baznīcā un grāmatnīcā 532—1700, mācītāja mājā 538—7647.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1986 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.lut. Trisvienības draudze. Māc. K. Kampe, 1965 Washington St. Apt. 201 West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327-5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St. Roxbury.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo Mich., 49007.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze — 2450 Griffin Ave, L. A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59403, māc. E. Caune, tālr. PO9-8679.

SACRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126

OKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

BURLINGEMA (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 738.

Apmeklējiet DV grāmatnīcu Toronto.

MASKAVAS REŽĪMS „MĪKSTINĀTS", BET MUTE JĀTUR...

Pad. savienības ārlietu ministrija brīdinājusi Reitera ziņu aģentūru stingri izvairīties no sarunām ar civiliedzīvotājiem, lai pēc tam publicētu „melu stāstus". Ārlietu ministrijas preses nodaļas vadītājs Simonovs atalcinājis pie sevis Reitera aģentūras galveno korespondentu Adamu Langu un brīdinājumu atkārtojis vēl personīgi.

Reitera aģentūra paskaidroja, ka tās personālam nav bijis kontakta ar Pad. savienības iedzīvotājiem ziņu ievākšanas nolūkā kopš saņemtā brīdinājuma jau janvārī. Padomju preses uzraugs Simonovs tomēr atkārtoja prasību stingri izvairīties no sarunām ar padomju iedzīvotājiem „tieši" vai arī „netieši". Viņš vēl piezīmēja, ka šis ir pēdējais brīdinājums, pretējā gadījumā Reitera birojam Maskavā būs lielas nepatikšanas.

Simonovs pārmeta Reitera un citiem Rietumu korespondentiem, ka tie, par spīti brīdinājumam, janvārī sarunājušies ar četru notiesāto rakstnieku piederīgajiem. Preses šefs norādīja, ka sarunāties ar kādu privātpersonu ārzemju žurnālisti drīkst tikai ar ārlietu ministrijas starpniecību, citiem vārdiem — ja klāt ir čekas uzraugs.

Nepatikšanas maskaviešiem sagādājis arī 31 gadu vecais Kanadas students Vladimirs Pavlovs, kas studentu apmaiņas pasākumā kopā ar četriem Toronto universitātes studentiem ieradies Maskavā. PSRS valdības laikraksts „Izvestija" tagad raksta, ka Kanadas students „saindējot Maskavas valsts universitāti, tādēļ sūtāms atpakaļ uz Kanadu. „Izvestija" apgalvo, ka Pavlovs izplata pretpadomju idejas krievu studentu starpā un tiem „sagrozot" galvas. Universitātes internātā viņš padomju studentus piedzirdot un mēģinot izdibināt, ko tie domā par padomju saimniecisko sistēmu. Savā gujamistabā viņš pie sienas turējis arī pēdējā Krievijas cara Nikolaja II portretu, kas viņu apliecinot par monarchistu piekritēju. Pavlovs ar nolūku esot sūtīts uz Maskavu, lai satricinātu studentu morāli. Citi spridzinot tiltus un nolaupot slepenus plānus, bet Pavlovs savu „spridzināšanas" darbu darot ar muti. Viņš jau 1964. gadā bijis Maskavā un centies panākt draudzību

(Nobeigums 7. lpp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

9. martā — pl. 8 vakarā Latviešu namā TLB tradicionālais kostīmu vakars „L.S.D.".

9. martā — pl. 7.30 vakarā DV namā (125 Broadview Ave.) LKIA dāmu komitejas rīkotā balle.

10. martā — plkst. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA Sestdienas ģimnazijas „Talantu vakars".

17. martā — plkst 5.30 Latviešu namā Rīgas Latviešu Biedrības 100 gadu dibināšanas piemiņas akts.

23. martā — pl. 7.30 vak. DV Toronto nod. saviesīgs sarīkojums ar priekšnesumiem — 125 Broadview Ave.

24. martā — pl. 5 pēcp. Latviešu namā L. Auzāņes—Vītoliņas 3 cēl. komēdijas „ATBALSIS" izrāde.

24. martā — plkst. 3 p.p. Latviešu namā **Latgales pēcpusdiena.** T. Puisāna referāts ar koncertdziedones A. Šapales-Raikovskas piedalīšanos. Latgales novada mākslinieku, dailamatnieku gleznu un rokdarbu skate. Toronto latv. kat. vienības sarīkojums.

31. martā — pl. 5 p.p. Latviešu namā Aspazijas 100 gadu dzimšanas dienas atcere — LPB Kanadas kopas sarīkojums.

6. aprīlī — pl. 8. vak. Sv. Andreja baznīcā Cherubini „Rekviēms" un H. Berino „Kristus tiesāšana." Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris un simf. orķestris —dir. A. Purvs.

20. aprīlī — Viru koŗa VIESTURS gadskārtējais koncerts — balle.

10. maijā — pl. 8.00 vak. tradicionālā maija balle „Kādreiz maijā" DV namā, 125 Broad-

5. oktobrī — Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde — Eaton auditorijā.

HAMILTONA

16. martā — pl. 5.30 Holiday Inn Imperial Palace zālē, 150 King E., Latviešu-kanadiešu draudzības vakars ar vakariņām, koncertu: DV koris, soliste Astra Kalniņa un dejotāja Vija Vētra ar sekojošu balli, spēlēs P. Diamond slavenā deju kapella.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot.)

Parakstu .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

LATVIEŠU SKAŅU PLATES

Dziesmu Vairogs — koris. Stereo $5.50
Tu, Mūžīgais — A. Kalnājs. Dārgās ēnas — J. Zālītis. Naktij — A. Jērums. Trimdinieka dziesma — V. Baštiks. Senlatviete — V. Baštiks. Zilie sapņu kalni — P. Barisons. Bērzs rudenī — J. Vītols. Bārenītis — J. Graubiņš. Jāju, jāju koklēdams — J. Norvilis. Lai jāj tautas šoruden — A. Ābele. Pūti, pūti, zilais vējis — A. Kalnājs.

Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris ar orķestri. Stereo $5.50
150. Psalms — B. Brittens. Orātorijas „Svētīti laudis" prologs. Svētīgi garā nabagi. Svētīgi, kam bēdas.

Verena Stelps - Dambrans, klavieres. Mono $5.00
Suite — A. Šturms. Ballade — A. Kalniņš. Sonata — T. Ķeniņš. Sonatina — J. Mediņš.

Sv. Andreja draudzes koris. Mono $4.50. Stereo $5.50
Solisti: M. Dežardēna, P. Geistauts, E. Timermane — ērģeles un A. Purvs — diriģents: Pie Bābeles upēm — A. Kalniņš. Zvaigžņotā junda — T. Ķeniņš. Kā briedis brēc — E. Melngailis. Zem nastas — H. Pavasars. Gloria — A. Vivaldi.

H. Birkens—Latviešu dejas un dziesmas. Mono $5.-, Stereo $5.50
Sen tas bij. Neaizmirstamais skūpsts. Atceries meitenīt. Pērses meitene. Lakatiņš zilais. Brūklenājs. Bij Jāņu nakts. Vēlreiz, draugs, nāksi tu. Draugs, nejautā. Tur es dzēru. Šķiršanās.

Daugavas Vanagu Nr. 1. Tikai Mono $5.00
Paliec sveiks, mans mazais draugs. Dzimtenes meitenes dziesma. Kad šķiroties no tēva mājām. Man dzīvē laimes nav. Tumba rasā. Ikkatru sestdienas vakaru. Saule uzlec mirdzēdama. Paliec sveika, baltā bērzu birze. Zilais lakatiņš. Augstienē pie Madonas. Klip, klap. Kad ar uzvaru šo kauju.

Daugavas Vanagu Nr. 2. Mono $5.00. Stereo $5.50
Mirdzot šķēpiem. Jau saule riet. Baltā roze. Kad pār austrumiem. Mana dzimtene Kurzeme. Kur Gauja plūst. Pumpiņrasā. 15. divizijas dziesma. Es vēlos mājās pārnākt. Tur Cēdelgemā, draugs. Balta roze nozied. Vedēj, Virši zili, virši sārti. Aizgāja latvietis. Junda.

Alfreds Poriņš — Teiksma. Mono $5.00
Pūt vējiņi. Ar laiviņu ielaidos. Div dzelteni kumeliņi. Visiem rozes dārzā ziedēj. Ai, zaļāi līdaciņa. Saulīt' tecēj', tecēdama. Verdzenes dziesma. Ziemas saule. Spāniešu romance. Liepu tēja. Kad nākši atkal.

Viru koris VIESTURS. Mono $4.50
(No 1959. g. — 1965. gadam iedziedātā 21 dziesma)
Lai vētra krāc. Šurp brāļi. Karš. Uguns milna. Jaunība. Miglā. Dzimtā puse. Jāņu laiks. Saule un mēness. Dzelmju snauda. Pūtiņ pūta... Kā gan var pazīt. Grūti pūta ligaviņa. Aijā manu vieglu prātu. Div' bajāri. Padziedami nu, bāliņi. Viens gans nomira. Visi gani mājās dzina. Apsegloju birzu sesku. Kalējiņi bālelīni. Alus kanna. — Diriģenti: I. Sakss un L. Albertiņa. Solists: J. Barušs.

Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis
KOKLĪTES SKANĒJA. Mono $4.50. Stereo $5.50
Koklītes skanēja. Trīs sidraba upītes. Puri, puri, meži, meži. Ēdiet, govis, zaļu zāli. Ganīdama saganiju. Dancis Nr. 3. Kāzu balss. Velc, pelīte, saldu miegu. Oi, agleit, agleit. Aiz kalniņa mēnestiņis. Laid iekšā, saimeniece. Koklīte skanēja. Balti gulbji satupuši. Talka, talka, liela talka. Sēju jauku rožu dārzu. Pirmā diena, otrā diena. Noriet saule vakarā. Kam tie kalni. Kam, liepiņa, tu nolūzi. Ciruliti, mazputniņ. Ķamoliņdeja.

Antons Ķivlenieks. Mono $5.00
(Latviešu tautas dziesmas un dejas kokles pavadījumā)
Cielava, baltgalve. Ciruli, ciruli. Vāverīte. Aiz kalniņa dūmi kūp. Smīkls man. Visi ciema suņi rēja. Ciema dailā sērdienīte. Teci, teci, kumeliņi. Pieci gadi kalpiņš biju. Mugurdancis. Stovēju, dzidoju. Aiz azara bolti bārzi. Myus cīma meitiņa. Gaŗa mana šī naksniņa. Redz' kur jāja. Puiši, puiši. Vai, māmiņa. Rīksu bēri es palaidu. Jandāliņš.

Meitenču kvintets — ROTA. Mono $5.00
Latviešu tautas dziesmas: Jo dziedāju, jo skanēja. Ai, saulīte. Saules teiksma. Visiem rozes dārzā zied. Kālabadi galdiņam. Svāģera meitiņa. Kūko, mana dzeguzīte. Nāk rudentiņš. Ej projām, ledutiņ. Pus vasaras es dziedāju. Trīcēj' kalni. Beidzamāsi rozes sēju. Lūdzami, lautiņi.

Vera Leinvebere — klavieres. $5.25
J. Vītols — Variācijas un T. Ķeniņš — Sonāta.

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ
491 COLLEGE ST. TORONTO 4, ONT.
ONTARIO IEDZĪV. + 5% P.S.T.

MĒS IESPIEŽAM
Laulību un iesvētību ielūgumu kartes
Vizitkartes
Dokumentus biedrību vajadzībām
Koncertu programmas
Sarīkojumu biļetes
Plakātus, dziesmu lapiņas
Vēstuļu veidlapas, aploksnes
Grāmatas, žurnālus

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

STEIDZĪGI VAJADZĪGI
LATVIEŠU SPIESTUVĒ
DARBINIEKI
Mašīnburtlicis un aplauzējs — amata pratēji. Var būt arī iesācējs ar teorētiskām zināšanām.
Lūdz pieteikties no pl. 9 — 5 pēcp.
tālr. 921—7121, Toronto.

KAKTIŅŠ
Velcam visājus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam svanīt katrā laikā.
LE 5-6619 941 Dovercourt Rd., Toronto

Vienreizējs PIRKUMS!
10.000 pēdas upes līcis pie South Muskoka upes, 300 akru zemes platība. Līdzena, smilšaina zeme ar skaistu mežu. Ļoti laba makšķerēšana un medības. Zemi iespējams sadalīt gruntsgabalos vasarnīcām. Labs ceļš un elektrība. Iemaksa $15.000. Pilna cena $35.000.
Lūdz zvanīt: Andris Lakstīgala, tālr. 751—6533 vai mājās 276—8064
ROBERT CASE R. E

Nosūtiet savlaicīgi pārtikas saiņus saviem piederīgiem uz svētkiem!
PARAUGSAIŅI
Cenas ASV dolaros

2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, bruto 10 kg 18.50
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
4— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 32.00
6— 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg 16.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg 22.70
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg 25.00
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg 22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg 38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg 38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.90
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg 31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg 56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots 35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 53.00
Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. auglu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes ..... $ 39.90
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku ..... — 40 mārc. $ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90
Nr. 44 — iepriekšējais sainis dubultots $36.50
Nr. 45 — 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāvēts kopā 38 mārc. $49.50
Nr. 46 — 5. kg milti, 3 kg cukura, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 250/350 gr raugs, sausais, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 gr. siers, 1 kg žāv. augļi, 210/300 g pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas koncentrāts, 200 g pipari, 200 g lauru lapas, 50 g vaniļas cukurs — 38 mārc. ..... $ 37.00

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valstal.

DV GRĀMATNĪCAS
— sainīšu noda ja atvērta ik dienas no pl. 8.30 5 p. p., sestdienās no 8.30 — 2 p.p.
491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

DV APGĀD
IZDEVUMI
Ed. Tūters — Pēdas sniegā, dzeja. ...
T. Dangavs — Strandējušo sala, proz
A. Rubulis — Latvian Literature, lat
za angļu valodā ....
A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks, kāds
T. Krūka—Silaines mežs runā, st. bē
„ Tu debesis turi savās rok
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī.
Pieprasiet: DV G
491 College Street,
Ont., Canad
Apgāda
DAUGAVAS VAN
izdevums
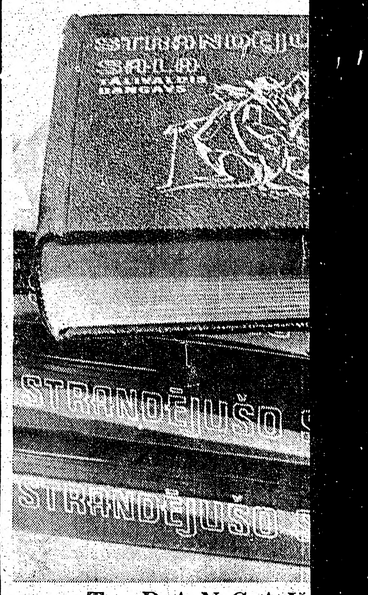
T. DANGAV
stāstu krājums
STRANDĒJU
SALA
Literātūras kritiķis Jānis Rudzītis Vāci
g. 44. numurā par šo izdevumu cita
„Visumā tā ir grāmata, kas liecina, ka
gavs ir bijis rakstnieks ar apskaužam
lektuālo bagāžu, sevišķi domājot par
un orientēšanos pasaules literātūrā,
niecībā." — „ . . . nav noliedzams, ka
salu mūsu literātūrā ieradies gluži ūni
jums."
Cena $8.20 GRĀMATNICAM
Dabūjama DV Grāmatnīc
491 College Street, Toronto 4.
Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās atmiņas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā. 491 College St., T

LATVIEŠU VĒSTURE
DZEJĀ UN GLEZNĀS
IZNĀKUŠI 3 SĒJU
1. sējums — DZINTARJŪRAS VASARA
2. sējums — UGUNIS UN ASINIS
3. sējums — SVEŠOS CEĻOS UN PA
Pēdējās Latvijas brīvības vasaras skaisti pēkšņi pārtrauca briesmas — austrumu ba mūsu dzimtenē. Sajukums valda visā La pēkšņi tas, kas bija vismazvērtīgākais, kļuv Tam sekoja nepiedzīvoti asins plūdi un dzied un dzejo par Kurzemīti - Dzintarzem līgi viens otram uzbrūk, līdz beidzot dala dzīvību, jādodas trimdā, kur tos māc izm zaudētās dzimtenes.
Nav vairs šķi, kad iznāks trimdas un vispār izdevums par Latviju rakstos un skatos.
Dr. Edgara Adersona
LATVIA in 50 YEARS - LATVIJA 50 GADOS
pāri 500 lappusēm, dubultformātā .....
Iznācis jau arī TEIKU 10. sējums, piepras
LATVJU

EIDZĪGI VAJADZĪGI
TVIEŠU SPIESTUVĒ
RBINIEKI
auzējs — amata pratēji. Var būt arī
zināšanām.
ikties no pl. 9 — 5 pēcp.
lr. 921—7121, Toronto.

KTIŅŠ
nsportus ar modernām mašīnām
u. c.) lūdzam zvanīt katrā laikā
941 Dovercourt Rd. Toronto

IRKUMS!
pie South Muskoka upes, 300 akru
smilšaina zeme ar skaistu mežu. Ļoti
medības. Zemi iespējams sadalīt
m. Labs ceļš un elektrība.
ena $35.000.
s Lakstīgala, tālr. 751—6533 vai
ājās 276—8064
ERT CASE R. E

vlaicīgi pārtikas saiņus
lerīgiem uz svētkiem!
RAUGSAIŅI

g cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie
aretes, bruto 10 kg 18.50
v. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg
1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
dubultots, 10 kg 32.00
ie kviešu milti (svars no katra
ēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg 16.00
ā (svars no katra pēc pasūti-
brutto 20 kg 22.70
ugstākā labuma kausēti cūku
, brutto 10 kg 25.00
tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu
s, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes,
..... 22.75
dubultots, 10 kg 38.50
ndesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu
es, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti
garetes, brutto 10 kg 38.45
dubultots, 20 kg 69.00
iests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1
gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr
r karameles, brutto 10 kg 38.80
dubultots, 20 kg 69.90
rs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 26.65
1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta kar-
u kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žā-
gr kakao, 454 gr medus, 60
kg 31.00
ubult. — 200 cigaretes, 20 kg 56.00
kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr
es, 50 gr „Nestkafē", 300 gr
ādes karameles, 500 gr biskvīti
r konfektes un 20 svecītes 21.80
iepriekšējais dubultots 35.90
kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg
žāv. jaukti augļi, 1 kg dūm-
kafija, 454 gr kakao, 370 gr
40 gr rozīnes, 200 gr šokolāde,
svecītes un 60 cigaretes 30.00
priekšējais sainis dubultots,
odolu 53.00
can" kviešu milti, bīdelēti;
pūku tauku, 2 mārc. kakao,
kg žāv. augļu, 2 kg manna,
šokolādes karameļu, 200 ci-
..... $ 39.90
nās vai rīsu (no katras pre-
vai arī tikai viena prece)
— 41 mārc. $ 24.90
can" kviešu milti, bīdelēti,
rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
iz divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
can kviešu milti, bīdelēti;
ku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75
can" kviešu milti, bīdelēti;
5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75
is divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
5 kg eksporta bekona
— 19 mārc. $ 29.50
divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
ekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50
s divkāršots — 38 mārc. $45.50
5 kg cukura, 2 kg rīsu
— 19 mārc. $ 20.90
is dubultots $36.50
g eksporta bekona, žāvēts
..... $49.50
ukurs, 2 kg rīsi, 2 kg ma-
0/350 gr raugs, sausais, 1,5
sviests, 500 gr. siers, 1 kg
diņa pulveris, 320/400 gr
g pipari, 200 g lauru lapas,
38 mārc. ..... $ 37.00
pieskaita 8% Kanadas va-lūtai.
MATNĪCAS
dienas no pl. 8.30 - 5 p. p.,
8.30. — 2 p.p.
4, Ont., tel. 921-7121

DV APGĀDA
IZDEVUMI

Ed. Tūters — Pēdas sniegā, dzeja.....	$3.50
T. Dangavs — Strandējušo sala, proza....	$8.20
A. Rubulis — Latvian Literature, latv. proza angļu valodā	$7.00
A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks, kāds Dievs	$3.25
T. Krūka—Silaines mežs runā, st. bērniem	$2.80
„ Tu debesis turi savās rokās...	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī, rom..	$3.90

Pieprasiet: DV Grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto 4,
Ont., Canada.

Apgāda
DAUGAVAS VANAGS
izdevums

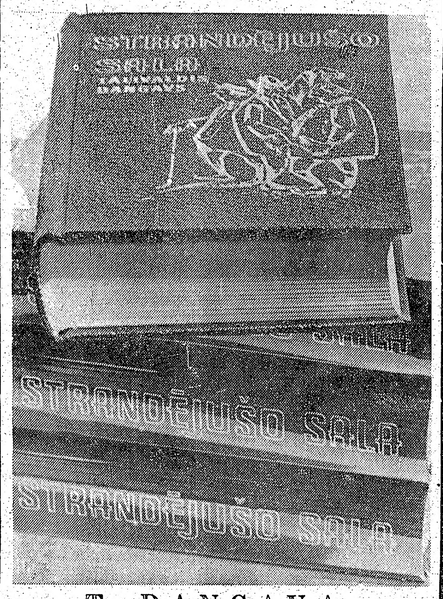

T. DANGAVA
stāstu krājums
STRANDĒJUŠO SALA

Literātūras kritiķis Jānis Rudzītis Vācijas „Latvija" p. g. 44. numurā par šo izdevumu cita starpā raksta: „Visumā tā ir grāmata, kas liecina, ka Tālivaldis Dangavs ir bijis rakstnieks ar apskaužami bagātu intellektuālo bagāžu, seviški domājot par valodu prašanu un orientēšanos pasaules literātūrā, mūzikā un glezniecībā." — „ . . . nav noliedzams, ka ar Strandējušo salu mūsu literātūrā ieradies gluži ūnikāls stāstu krājums."

Cena $8.20 GRĀMATNĪCĀM ATLAIDE

Dabūjama DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā. 491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU VĒSTURE
DZEJĀ UN GLEZNĀS
IZNĀKUŠI 3 SĒJUMI:
1. sējums — DZINTARJŪRAS VASARA
2. sējums — UGUNIS UN ASINIS
3. sējums — SVEŠOS CEĻOS UN PAJUMTĒ

Pēdējās Latvijas brīvības vasaras skaisti lirisko noskaņu pēkšņi pārtrauca briesmas — austrumu barbaru iebrukums mūsu dzimtenē. Sajukums valda visā Latvijas dzīvē, kad pēkšņi tas, kas bija vismazvērtīgākais, kļuva ievērojamākais. Tam sekoja nepiedzīvoti asins plūdi un karš. Abas puses dzied un dzejo par Kurzemīti - Dzintarzemi, bet abas nežēlīgi viens otram uzbrūk, līdz beidzot daļai tautas, glābjot dzīvību, jādodas trimdā, kur tos māc izmisīgas ilgas pēc zaudētās dzimtenes.

Nav vairs ilgi, kad iznāks trimdas un vispār latviešu lielākais izdevums par Latviju rakstos un skatos.

Dr. Edgara Adersona
LATVIA in 50 YEARS —
LATVIJA 50 GADOS
pāri 500 lappusēm, dubultformātā $19.80
Iznācis jau arī TEIKU 10. sējums, pieprasiet grāmatnīcās.
LATVJU GRĀMATA

Maskavas...

(Pārnesums no 6. lpp.)

ar padomju pilsoņiem, jo ļoti labi pārvaldot krievu valodu.

Pavlovs ir krievu emigrantu dēls. Viņš pagājušā gada novembrī ieradās Maskavā pēc studijām Vankuverā, Toronto un Kalifornijā, vēlēdamies papildināties Krievijas vēsturē. Pavlovs paskaidrojis, ka „Izvestijas" apvainojumi ir nedibināti. Kanadas sūtniecība Maskavā nav iepriekš brīdināta par „Izvestijas" uzbrukumiem Pavlovam un tai nav arī nekas zināms, ka students būtu nokļuvis kādās nepatikšanās.

Kaut gan Pad. savienība bieži uzsver kultūras sakaru nodibināšanas nepieciešamību ar Rietumiem, Pavlova gadījums skaidri rāda, ka šie sakari iet tikai vienā virzienā. Pad. savienība bieži izteikusi aizdomas par personām, kas ieradušās no Rietumiem Maskavā izglītības un kultūras izmaiņas programmas ietvaros. Nav šaubu, ka Pavlovs visu uzturēšanās laiku Maskavā rūpīgi izsekots.

Kungu krekli īsām piedurknēm
4. gab. kastē
$8.00
776 Yonge St., pie Bloor, Toronto

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

Baltic
PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM.

Tālr. 534-1403, Toronto

LAIKRAKSTA
„LATVIJA AMERIKĀ"
atsevišķi numuri
dabūjami Toronto
latviešu veikalos

CANADA

VAI JUMS IR ZINĀMS KA ARĪ JŪS VARĒTU KVALIFICĒT IES KANADAS PAVALSTNIECĪBAI!

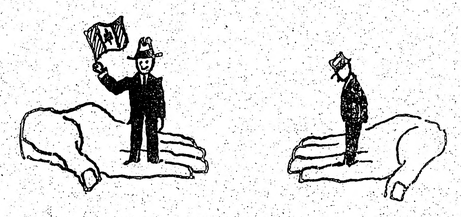

Daudzi cilvēki Kanadā, pašiem nezinot, izpilda visas prasības Kanadas pavalstniecībai. Starp tiem ir gados vecāki ar grūtībām iemācīties angļu vai franču valodas, bet kuŗi ir precējušies ar kanadiešiem vai ir dzīvojuši Kanadā desmit un vairāk gadus. Nebaidaties apmeklēt savu tuvāko pavalstniecības iestādi, kur Jums pastāstīs, kā bez grūtībām iegūt Kanadas pavalstniecību.

Pavalstniecības iestādes atrodas Halifaksā, Monktonā, Montrealā, Otavā, Sadberijā, Toronto, Hamiltonā, Sv. Katrīnās, Kičenerā, Londonā, Vindzorā, Vinipegā, Reginā, Saskatūnā, Kalgarijā, Edmontonā un Vankuverā.

Judy LaMarsh
Sekretary of State

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Jānis Niedra — Dziedonim veltīts rakstu krājums	$4.50
Teach Yourself Latvian	$2.75
L. Dombrovska-Larsena—Uz darbnīcas sliekšņa, pārdomas	$4.50
Danno — Domu atomi, aforismi	$0.50
A. Voitkus — Aiz miglas aust saule, rom.	$4.80
Raiņa un Aspazijas 1968. g. Gada grāmata	$2.50
J. Kronlins — 379 dienas	$9.60
Jānis Rozentāls —	$24.00
H. Kreicers — Logi, apceres	$6.00
K. Ķezbers — Brencītis, pasaka	$4.00
E. Ardenss — Serafima spārni, noveles un stāsti	$4.50
G. Zariņš — Trimdas augstā dziesma, stāsts	$3.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 8. gr.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 9. gr.	$7.80
A. Eglītis — Tiesa nāk	$6.00
K. Raudive — Gaisma un mijkrēslis, rom.	$7.50
Indra Gubiņa — Ritdiena neskaitās, nov.	$4.00
P. Ludvigs — Mūsu Latvijas ūdeņi, stāsti	$5.50
I. Vīksniņa — Saules sala, rom.	$4.50
G. Saliņš — Melnā saule, dzej.	$4.00
B. Grunde un M. Kovaļevska — Meža bērni	$4.00
H. Loftings — Doktors Dūlītis un viņa zvēri	$4.00
Ventiņ puse	$3.60
P. Karells—Sadedzinātā zeme, kauja starp Volgu un Vislu	7.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$8.20
P. Babris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Zvaigžņu sega — rakstu krāj. prof. Dr. L. Bērziņa piem.	$6.50
A. Niedra — Sastapšanās pie operas kafejnīcas, rom.	$4.50
Čenču Jezups — Piters Vylāns, rom. latg. izl.	$7.00
Latvijas vēsture 1914—1920.	$17.00
J. Veselis — Trīs laimes, rom.	$2.50
„ Tērauda dvēsele, rom.	$4.00
I. Lindbergs — Starp atnākšanu un aiziešanu, dzeja	$4.00
E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm, rom.	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.50
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonīmu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
J. Sirmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
K. Pētersons — Apvārsņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un līr. poēmas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

Pasūtināšanai zvaniet
Tālr. 921-7121
DVG GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

KANADAS LATVIEŠU SPORTA DZĪVI TURPINĀS VADĪT VIKTORS SALIŠS

Latviešu sporta apvienības Kanadā gada sapulci 24. februārī Latviešu namā vadīja V. Sališs, protokolējot G. Gubiņam. Sapulces ievadījumā sporta darbiniekus uzrunāja Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē prezidija pr-dis R. Bulte, novēlot raitu darbu un lietderīgus lēmumus, kā arī aicinot nepadoties pesimismam, redzot, ka latviešu sabiedrība neizprot sporta nozīmi un sniedz visai mazu atbalstu, kaut tieši ar sporta sacensībām visvieglāk jaunatni piesaistīt latviešu videi.

No valdes pr-ža V. Sališa sniegtā ziņojuma izrietēja, ka apvienībā apvienoti 8 latviešu klubi ar kopskaitā 362 sportistiem. Kanadas latviešu sportisti aizvadītajā gadā startējuši 24 dažādās latviešu sacīkstēs pašu mājās un ASV, kā arī piedalījušies 6 baltiešu meistarsacīkstēs dažādos sporta veidos. Pēdējā LSPBP sapulcē 4 Kanadas latviešu sportistiem un sporta darbiniekiem piešķirtas Lielās nozīmes.

No atsevišķo klubu pārstāvju sniegtajiem ziņojumiem skaidri izrietēja apmēram tas pats fakts: visās vietās, kur nav piemērotu telpu, pastāv vislielākās grūtības piesaistīt jaunatni. Atsevišķie klubi savsaprāt sacensas tikai latviešu sarīkojumos, bet pret citu tautību sportistiem startē kā kopīga latviešu vienība. Pat Hamiltonas Spartai, kuŗa kā vairākkārtēja Kanadas meistarvienībā ģīriešu volejbolā iemantojusi vispārēju popularitāti, piemērotu telpu trūkuma dēļ tikpat kā neiespējami rast jaunaudzi un veco spēku aizstājējus. A. Mackars „atzinās", ka tenisisti ir gan čakli spēlēs, bet slinki tālāka ceļa mērotāji. Viņš arī izteica cerību, ka izdosies labā lietošanas kārtībā atkal savest tenisa laukumus Sidrabenē, lai še mēģinātu piesaistīt jauno audzi šim sporta veidam. Toronto DV sporta kluba pr-dis R. Kadiķis norādīja, ka klubam ir 47 reģistrēti sportisti, arī jaunatnes vienība basketbolā, bet visumā jaunatne nav ieinteresēta sporta organizēšanas darbā, tādēļ katru gadu darbojas tie paši darbinieki.

Pārrunājot turpmāko darbību, A. Grīnbergs ziņoja, ka noorganizējis futbola turnīru, kas varētu notikt šai vasarā un kuŗā bez latviešiem piedalītos 7 citu tautību vienības, kuŗu valstis savā laikā valstssacīkstēs spēlējušas ar Latvijas izlases vienību. Sv. Andreja draudzei Toronto, Sidrabenes īpašniecei, iesniegts O. Grebžes izstrādāts jauna sporta laukuma izbūves projekts. Apvienība, piedaloties ar materiāliem līdzekļiem un palīdzot tādus sagādāt, darīs iespējamo, lai šo projektu izdotos īstenot, ja vien tam piekritīs draudzes padome, kuŗas izšķiršanai jautājums nodots. Izskanēja doma, ka nepieciešama labāka baltiešu meistarsacīkšu organizēšana, jo tā vairāk vai mazāk padota pašplūsmei tādēļ, ka Baltiešu sporta federācija Kanadā praktiski darbību izbeigusi, kaut likvidējusies nav. Ž. Zentiņš iesūtītajā ziņojumā tomēr izteica cerību, ka izdosies atjaunot BS FK aktīvitāti. Bija arī ierosinājums Roberta Plūmes piemiņas fondā uzkrātos līdzekļus, kuŗi jau vairākus gadus stāv nelietoti, izmantot sporta laukuma būvei Sidrabenē, ja reiz to sāktu. Budžetu šim darba gadam pieņēma 2098,51 dol. apm., bet biedru reģistrācijas maksu paaugstināja uz 2 dol. gadā, jauniešiem 50 centu.

Par apvienības priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo V. Sališu, bet valdē R. Bulti, A. Grīnbergu, G. Gubiņu, A. Mackaru, Ž. Zentiņu un R. Kadiķi. Pirmais valdes amata kandidāts — E. Skujiņš.

V. K.

TĒVA PĒDAS

Hamiltonā notikušajās Ontario meistarsacīkstēs svara celšanā jaunatnei līdz 20 gadu vecumam dalībnieki bija iedalīti svara kategorijās Spalvas svarā startēja arī 13 gadu vecais Imants Kārkliņš, kuŗa vārds pēdējā laikā, parādās Toronto skolu peldētāju uzvarētājos. Imants ir Kanadas daudzkārtējā svara celšanas meistara Alfreda Kārkliņa dēls. Jaunais svara cēlājs, kas ir arī teicams vingrotājs, sacīkstēm bija gatavojies vienu mēnesi un ieguva 2. vietu ar 245 mārciņu kopsummu, atsevišķajos celšanas paņēmienos sasniedzot 75 mārc. spiešanā, 70 mārc. raušanā un 100 mārc. grūšanā. Jaunatnes meistarsacīkstēs pavisam piedalījās 26 dalībnieki.

Ž. Z.

„Uguņošana" pie Padomju sūtniecības Vašingtonā

Pēc 21. februāŗa sprādziena pie Pad. savienības sūtniecības Vašingtonā, kad nama apkakšstāva logam sabojāja drošības aizsprostus, bet trešajā stāvā izbiedēja no mieģa pašu sūtni, padomju diplomātiem bijušas atkal jaunas izbailes: tieši pēc nedēļas nezināmi jokdaŗi sūtniecības nama priekšā nometuši sprāgstošus korķus, kuŗi ar lielu blīkšķi eksplodēja, atgādinot „Staļina ērģeles" minmātūrā.

Sūtniecības pārstāvis Černakovs tūlīt izteica ASV ārlietu ministrijai asu protestu par jaunu uzbrukumu sūtniecībai. Oficiālā padomju ziņu aģentūra TASS ziņoja par notikušajām „piecām eksplozijām". Nepilnu 5 pēdu attālumā no sūtniecības žoga esot atrasta arī kāda uguns pielicēja raķete, kuŗa izlikta nolūkā aizdedzināt sūtniecību. Divi individi mēģinājuši ielauzties sūtniecības ēkā. Tikai — nav zināms, kas viņus aizkavējis un kur tie palikuši... Vašingtonas policijas inspektors Konels izteicies, ka uguņošana nav bijusi uzbrukums, bet nevainīga niekalbība, arī nekādi bojājumi nav nodarīti.

Pēc policijas ziņām, sūtniecības nama priekšā, publiskā ielā, gan apstājušies divi acīm redzami „iesīluši" autobraucēji, bet drīz vien pazuduši. Tie tad, laikam, uzskatīti par TASS mīnētajiem individiem, kuŗi mēģinājuši „ielauzties" sūtniecības ēkā. Daži sprāgstkorķi nomesti arī Vašingtonas pasta ēkas tuvumā, bet policija tiem nav veltījusi nekādas vērības.

ASV DIPLOMĀTISKĀ VALODA BONNAI

Vašingtona norādījusi Rietumvācijai — parakstīt atomlīgumu vai zaudēt amerikāņu atbalstu! Tāds ir ASV mājiens Bonnai attiecīgi uz līgumu par atomieroču izplatīšanas ierobežojumu. Šī prasība izraisījusi sašutumu Bonnā, kuŗa aizbildinājusies, ka līgums vēl nav gatavs parakstīšanai un vēl prasīs lielākas pārgrozības. Vašingtona turpretim domā, ka līgumu var parakstīt dažu nedēļu laikā pēc tam, kad panākta vienošanās ar Maskavu. Amerikāņi nav metuši savus draudus vāciešiem tieši acīs, bet lietojuši diplomātisku formulu: „Mēs nezinām, vai spēsim jums arī turpmāk palīdzēt..."

PASTIPRINĀS ATKAL GAISA AIZSARDZĪBAS MODRĪBU

Pēc četru ūdeņraža bumbu pazaudēšanas Grenlandes ledus laukos, kas izsauca Dānijas protestus, tiem atbalsojoties arī Maskavā, amerikāņiem nelabvēlīgā prese gadījumu centās iztulkot par zināmu neveiksmi. Tas arī saprotams, jo amerikāņu lielie B-52 atombumbvedēji, kuŗi iesaistīti Vietnamas cīņās, aplieciņājuši lielu efektu arī zemes cīņu atbalstīšanā.

Gaisa aizsardzībā amerikāņi B-52 tipa bumbvedējiem pievērsās pirms 7 gadiem, pēc tam kad ienāca ziņas par Pad. savienības tāllidojumu raķetēm. Kad arī ASV raķešu stiprums pieauga, aizsardzības ministrs Maknamara arvien vairāk apšaubīja gaisa spēku modrības vērtību, kuŗai amerikāņi pievērsās 1961. gadā, kad apm. viena astotā daļa no visiem B-52 tipa 600 bumbvedējiem, skaitā 75, pastāvīgi atradās gaisā gadījumam, ja ienaidnieks sāktu pārsteiguma uzbrukumu un sasistu bumbvedējus uz zemes. Tai pašā laikā 300 šī tipa bumbveži atradās traukšmes stāvoklī savās bāzēs, no kuŗām tie 15 minūtēs pēc trauksmes spēja pacelties gaisā.

Latviešu sporta apvienības Kanadā gada sapulces dalībnieki: no kreisās — T. Ansons, V. Galviņš, R. Bulte, E. Leja, V. Viškere, priekšsēdis V. Sališs, E. Plūme, G. Gubiņš, V. Kārkliņš, A. Grīnbergs, R. Kadiķis, O. Roze un K. Gulbis. Foto: JAK

Otavā viss atkal vecajās sliedēs

SPECIALRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO OTAVAS

„Lielākā māksla politikā irkumiem, likās, ka, atceroties Dirprast īstajā brīdī noiet no skatuves!". — Lai cik tas neticami, bet šī domu grauda autors ir 77 gadus vecais Francijas stiprais vīrs ģenerālis Šarls Degolls. Par spīti lielajai gadu nastai, pats ģenerālis vēl neizrāda ne mazākās pazīmes par drīzu politisku skatuves atstāšanu. Kanadas bijušais ministru prezidents Džons Difenbēkers, ignorējot franču ģenerāļa prātulu, pielaida lielu kļūdu un savas spožās politiskās karjēras beigu cēlienā piedzīvoja rūgtus brīžus.

Kad pirms dažiem mēnešiem Kanadas pašreizējais ministru prezidents Lesters Pirsons paziņoja, ka aprīlī atteiksies no liberāļu partijas vadītāja un reizē ar to no ministru prezidenta pienā-

Pēc ūdeņražbumbu pazaudēšanas Grēnlandē, šo modrības bumbvežu skaitu samazināja uz 10. Atklājums, ka Maskava atšķiļusi orbitējošo bumbu sistēmu, beidzot atdzīvinājis ASV interesi par gaisa aizsardzības modrību, par ko kongresā nule runājis arī ASV gaisa spēku štāba priekšnieks ģen. Džons Makkonels.

SPIEDIENS UZ DOLARU ATKAL PIEAUDZIS

Angļu mārciņas devalvācija vēl joprojām iespaido pasaules zelta tirgu un reizē ar to dolara kursa stabilitāti. Spiediens uz angļu mārciņu un ASV dolaru atkal pieaudzis. Zelta stieņu iepirkšana pret papīra naudu Eiropas tirgū pēdējās dienās ievērojami pastiprinājusies. Tāpat pieaug pieprasījumi pēc sudraba stieņiem.

Kanadas dolars vēl vienmēr pielīdzināts 93 amerikāņu centiem. Lai noturētu savu dolaru līdzšinējā līmenī, Kanada divos pēdējos mēnešos kursa maiņas operācijās izlietojusi 450 milj. dolaru ārzemju valūtas rezerves.

ASV stingri apņēmušās uzturēt sava dolara kursu līdzšinējā līmenī un nedomā mainīt savu zelta politiku vai cenas.

un arī aiz robežām Kanadas akcijas nav stabilas. Baumas par Kanadas dolara devalvāciju var izrādīties par rūgtu patiesību. Milzu iztrūkums valsts budžetā, dzīves dārdzības nemitīgā pieaugšana un arī bezdarbnieku skaita vairošanās ir problēmas, ar kuŗām, acīm redzot, Pīrsona valdība viegli galā netiks.

Valdības krize un sajukums parlamentā oficiāli ir beidzies, bet, tāpat kā konservātīvo vadībā Difenbēkera karjēras pēdējās dienās, arī liberāļu kabinetā notikusi liela šķelšanās. Vienpadsmit liberāļu gaišāko galvu šobrīd vairāk domā par savas partijas jaunā līdeŗa vēlēšanām nekā par ienākumu un izdevumu līdzsvarošanu.

Iespējams, ka daudz patiesības ir bijušā konservātīvo partijas vadītāja Dž. Difenbēkera indīgajā izteicienā kādā televizijas raidījumā: „Vai tā ir laba valdība, ja liberāļi svarīgu saimniecisku likumprojektu vietā domā par jauniem likumiem attieksmē uz homoseksuāļiem un abortiem?"

Jaunas parlamenta vēlēšanas gan drīzumā apsolītas, bet vai tās notiks šoruden, vai citu rudeni, tas ir neskaidrs jautājums.

Lai kā būtu, aprīlī Lesters Pīrsons politiskajā skatuvē vairs nebūs redzams. Ļoti nozīmīgs ir jautājums, kas būs jaunais partijas vadonis, jo tas reizē būs arī jaunais Kanadas ministru prezidents. Ir iespējams, ka Pīrsona krēslā iesēdīsies pašreizējais ārlietu ministrs Pols Martins, bet arī liberāļu gaišākajai galvai finanču jautājumos — J. Vinteram izredzes nav mazākas. Liberāļu brīnumbērna — tieslietu ministra Trudo akcijas ar katru dienu krīt. Par to latviešiem vajadzētu tikai priecāties, jo šis politiķis, kas savā laikā pašu liberāļu partiju apzīmēja par idiotu baru, ir apliecinājis: „Es esmu pret katru nacionālismu; pret franču, žīdu, īru un katru citu!"

Mēs taču nevēlētos valdības priekšgalā redzēt vīru, kas noraidīgs arī pret mūsu nacionālajiem centieniem.

Alfonss Rūsa

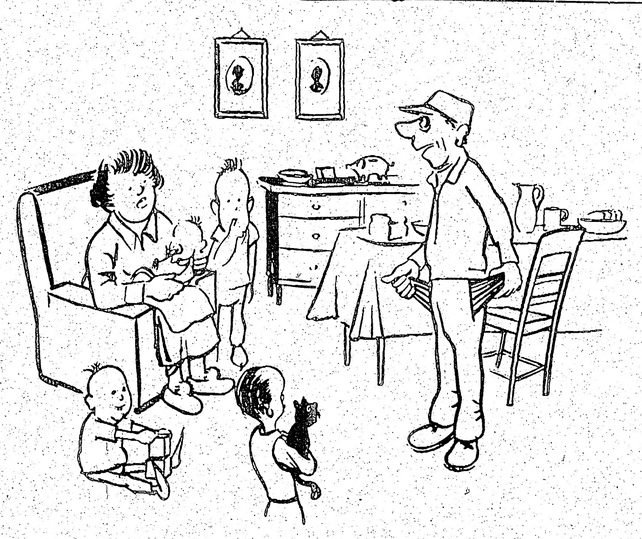

NODOKĻU PAAUGSTINĀŠANAS GADĀ

— Pacietību, sieviņ, pacietību! Pirmos trīs mēnešus man jāstrādā provinces nodokļu samaksāšanai, otrus trīs federālajam budžetam. Ja kas paliks pāri, tad tikai uz Ziemsvētkiem...

Ed. Kelša karikatūra

Rumāņi atstāj sarkano konferenci

Tikai pēc lielas vilcināšanās rumāņu komūnisti izšķīrās piedalīties 66 komūnistu partiju konferencē Budapeštā. Rumāņi jau sen nebija apmierināti ar Maskavas valdonīgo nostāju pret citu zemju komūnistiskajām partijām. Kā jau bija paredzams, Maskava savu vēl paklausīgo satelītvalstu delegāciju atbalstā konferencē centās uzspiest savu domināciju, ko nepavisam negribēja pieļaut rumāņi, kas arī šai konferencē iestājās par neiejaukšanos citu komūnistu partiju politikā. Sekojot savai neatkarīgajai līnijai, rumāņi bija arī pret uzbrukumiem sarkanajai Ķīnai, kuŗa konferencē nepiedalījās. Bet Pad. savienības nolūks tieši bija nosodīt Ķīnu, kuŗa nostājusies pret Maskavas virskundzību. Tā rumāņu delegācijai iznāca asa sadursme ar Kremļa pārstāvjiem, un jautājumu vajadzēja izšķirt nobalsošanā. Pateicoties Maskavai paklausīgo delegāciju ieņemtajai nostājai rumāņi cieta neveiksmi, tie konferenci atstāja. Reizē ar to konferences vienība bija lauzta.

Kā jau pie komūnistiem parasts, konference norisinājās aiz slēgtām durvīm. Tā ap 200 neitrālo žurnālistu informāciju centās iegūt ārpus sanāksmes telpām. Arī preses apkalpošanā rumāņi gāja separātus ceļus, apgādājot Rietumu žurnālistus ar informāciju par konferences gaitu, kā arī izdalot sava partijas laikraksta „Scientilia" ievadraksta novilkumus, kuŗā rumāņi atkārtoti nostājās pret globālās komūnistu konferences sasaukšanu vēl šai rudenī Maskavā. Krievu komūnisti šādu globālo konferenci vēlētos, ja tajā piedalītos kaut tikai trīs ceturtdaļas no visas pasaules 89 komūnistu partijām. Daži partiju runātāji bija par īpašas komitejas izraudzīšanu Maskavas konferences noorganizēšanai.

Cik lielu uzmanību Maskava bija veltījusi Budapeštas konferencei, liecināja Brežņeva ierašanās Prāgā jau pirms tās sākšanās. Oficiālais iemesls gan bija čechu komūnistu partijas 20 gadu pastāvēšanas svētki, bet še Brežņevam bija iespēja tikties ar citiem Austrumeiropas komūnistu vadītājiem, lai tos attiecīgi „sagatavotu" Budapeštas konferencei, nostiprinātu „vienotu fronti" pret sarkano Ķīnu un vispār brīrinātu no separātām tendencēm atsevišķajās komūnistu partijās. Padomju komūnistu partijas ideologa Suslova sūtīšana par delegācijas vadītāju uz Budapeštu nebija tikai sagadīšanās, bet izskaidrojama ar paredzēto Maskavas konferenci, kuŗai būtu jānotiek novembrī vai decembrī. Kremļa tiešajā tuvumā tad vajadzētu nostiprināt komūnistu „vienoto fronti", kā to vēlas Maskava, un pievaldīt komūnistu partijas, kuŗas līdzīgi Rumānijai, Dienvidslavijai u. c., sākušas iet patstāvīgus ceļus, neatkarīgus no Maskavas virskundzības.

Kamēr Austrumeiropas komūnistiskās valstis viena pēc otras raisās vaļā no Kremļa aizbildniecības, demokratiskās Kanadas komūnistu delegācijas vadītājs Budapeštas konferencē Viljems Kaštens, kas ir arī Kanadas komūnistu partijas ģenerālsekretārs, smagi nosodījis Rumānijas aiziešanu no Budapeštas mītiņa. Šis Hamiltonas komūnists izteica lielas cerības tikties rudenī globālajā konferencē Maskavā, kuŗa esot Kanadas komūnistu karstākā vēlēšanās. Viņš tajā cerot atkal satikt Rumānijas delegāciju.

Pienācīgu atbildi Maskavai turpretim deva — un, liekas, uz visiem laikiem — Rumānijas delegāts Pauls Nikolesku-Mizils, kas atstāja Budapeštas mītiņu ar lepni paceltu galvu pēc tam, kad padomju komūnistu ideologam Suslovam bija asi pārmetis Staļina taktikas lietošanu, lai uzspiestu visai sanāksmei Kremļa uzskatus. Kamēr apmātie Kanadas komūnisti naīvi tic pasaules komūnistu vienībai un ilgojas pēc nokļūšanas Kremļa ēnā, ungāŗu komūnistu līderis Zoltans Kosmošins pasvītroja, ka internacionālā komūnistu partiju vienība ir sadrupināta un to vairs nav iespējams atjaunot. Rumānijas aiziešana no Budapeštas konferences viņa vārdus tikai apstiprinot. Tāpat sarkanās Ķīnas Maocetunga komūnisti nekad nesapratīšoties ar Maskavu.

SĪKĀS ZIŅAS

● Uzticības nobalsošanā Kanadas liberāļu valdība uzvarēja ar 19 balsu vairākumu — ar 138 balsīm pret 119. Visi 8 kreditisti un neatkarīgie liberāļi balsoja kopā ar Pīrsona 129 liberāļiem. Opozicijā bija 93 konservātīvie, 20 jaunie demokrati, 3 sociālkreditisti un 3 neatkarīgie, bet 3 opozicijas atbalstītāji nobalsošanā atturējās. No 262 parlamentāriešiem iztrūka tikai viens — kāds jaunais demokrats, kas slimo jau kopš nedēļām.

● Ienākumu nodokļa 5% virsmaksu, kuŗu noraidīja Kanadas parlamentā, turpinās atvilkt vēl 5 vai 6 nedēļas. Paredzams, ka valsts šāgada pirmajos 3 mēnešos ar to ieņems no nodokļu maksātājiem 25 milj. dolaru virs kārtējā nodokļa.

★ Padomju savienība plāno izšaut vairākas raķetes mēness apriņķošanai, iespējams ar suņiem kā „pasažieriem", kuŗus centīsies vēlāk nosēdināt uz mēness virsmas, pirms uz tās nokļūs pirmais cilvēks. Maskava pārliecināta, ka pirmais cilvēks, kas nonāks uz mēness, būs krievs.

AKTUĀLAIS KANADĀ

★ Kanadas un ASV veselības departaments brīdina ārstus un pacientus no chloromaisitina (chloromycetin) nepiesardzīgas lietošanas. Pierādījies, ka šis antibiotiskās zāles izraisa organismā nevēlamas parādības, cita vidū kļūstot arī par cēloni leukemijai. Kanadā no apgrozības izņemts chloramfenikols, ko lietoja pret tifu un infekciju slimībām.

★ Trīs karavīri no 72 vīru vienības, kas piedalījušies manevros, kuŗu nolūks bija apmācīt karavīrus, kā gādāt par dzīvības uzturēšanu klajā laukā, tālu no apdzīvotām vietām, saņēmuši sodu par savas dzīvības „pārāk labu uzturēšanu". Ceturtā karaliskā zirgu artilerijas pulka seržants R. Ljuiss, lielgabalnieks L. Golts un majors K. Džastiss sodīti ar mēreniem naudas sodiem — no 15—50 dol. par medību un makšķerēšanas likuma pārkāpšanu. Lauku un mežu departamenta ierēdņi apķīlājuši ne tikai viņu nomedītos divus briežus un citus mazākus medījumus, bet arī šautenes.

★ Ja Kanadas liberāļu partija viņu izraudzītu par līderi resp. ja viņš kļūtu par nākamo Kanadas ministru prezidentu, valdība piedāvātu komūnistu Ķīnai diplomātisku atzīšanu, izteicies tieslietu ministrs Pjērs Trido preses konferencē Vainlendā. Tai pašā laikā turpinātos arī diplomātiskās attieksmes ar nacionālistu Ķīnu. Kā ministru prezidents viņš iestātos Apvienotajās nācijās par Ziemeļvietnamas bumbošanas pārtraukšanu. Protams, ja ASV atstātu Vietnamu, ziemeļvietnamieši, droši vien, ieņemtu visu territoriju un „nobendētu" kādus 2 milj. bēgļu, kas bēguši no Hanojas režīma, piebildis Kanadas augstākais tiesas un taisnības sargs.

★ Progresīvi - konservātīvo līderis Roberts Stenfilds, runādams Ontario konservātīvo jauniešu apvienības gadskārtējā sanāksmē, norādīja, ka visefektīvāk zemes pašreizējo saimniecisko stāvokli spētu uzlabot konservātīvie. Viņš ieteica partijas turpmākajā darbībā vairāk pievērsties saimniecības politikas uzdevumiem — inflācijas un bezdarba apkarošanas programmai. Spriež, ka šie jautājumi veidos bazi Stenfilda partijas taktikai gaidāmās vispārējās vēlēšanās.